

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΤΟΥ 1891 ΕΤΟΥΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

[Ἴδε εἰκόνα ἐν σελ. 79]

Χαρίλαος Τρικούπης υἱὸς τοῦ Σπυρίδωνος Τρικούπη, τοῦ πρώτου πρωθυπουργοῦ τῆς Συνταγματικῆς βασιλείας Ὁθωνος, ἐγεννήθη τῇ 11ῃ Ἰουλίου 1833 καὶ διήνυσεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν Ἀθήναις τὰς πρώτας αὐτοῦ σπουδὰς. Μεθ' ὃ, διορισθέντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πρέσβευς ἐν Παρισίοις, μετέβη αὐτόθι καὶ ὁ Χαρίλαος γενόμενος μετὰ μικρὸν διδάκτωρ τῆς Νομικῆς, καὶ ἀσχοληθεὶς ἰδίᾳ εἰς τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, ὧν αἰσίαν ἐφαρμογὴν κατήρξατο νεώτατος ἔτι, ὡς γραμματεὺς τῆς ἐν Λονδίῳ πρεσβείας, ὅπου μετὰ τινὰ χρόνον εἶχεν διορισθῆ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Τῷ 1862, κατελθόντος τοῦ πατρὸς τὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀνέλαδε τὴν διεύθυνσιν τῆς πρεσβείας ὁ Χαρίλαος σταλεὶς βραδύτερον καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἐν Μαγχεστρία ὁμογενῶν ἐν τῇ τακτικῇ συνελεύσει, ἣτις προσεκλήθη μετὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ 1862. Τῷ 1864 ἀπεστάλη εἰς Λονδῖνον ἵνα πραγματευθῆ τὰ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀποστολὴ ἐκείνη, εἰς ἣν ἀναντιρρήτως εἶχε διαπρέψει, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἀφετηρία τοῦ μέλλοντος πολιτικοῦ σταδίου τοῦ Τῷ 1866 μετέσχε τοῦ ὑπουργείου Κουμουνδούρου ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν λίαν εὐδοκίμως, μολοντί τὰ πολιτικὰ πράγματα διήνυσεν κρίσιμον περίοδον ἕνεκεν τῆς ἐν Κρήτῃ ἐπαναστάσεως. Ἀπομακρυνθέντος τῆς ἐξουσίας τοῦ ὑπουργείου Κουμουνδούρου ὁ κ. Τρικούπης ἐξηκολούθει μέχρι τοῦ 1870 πολιτευόμενος ἐν Μεσολογγίῳ, ἔνθα ταχέως εἶχεν ἀποκτήσει πολιτικὴν δύναμιν, καίπερ ἀντιπαλαίων πρὸς ἰσχυρότατον πολιτικὸν ἄνδρα, τὸν ἀείμνηστον Ἐπαμινώνδαν Δεληγεώργην, ὃν εἶχε δημιουργήσει ἡ πολιτικὴ μεταβολὴ τοῦ Ὀκτωβρίου. Τῷ 1870 τῷ προσηγήθη ὑπὸ τοῦ Κουμουνδούρου ἡ ἐν Κων-

σταντινουπόλει ελληνική πρεσβεία. Ἄλλ' ὁ διορισμὸς οὗτος δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Ἐν ἔτει 1872 ἰδρύθη τὸ λεγόμενον πέντε μ π τ ο ν κ ό μ μ α ἐν τῇ Βουλῇ, ἀπαρτισθὲν ἐκ φίλων κυρίως τοῦ Κουμουνδούρου δυσηρεστημένων καὶ ἀποστεργόντων τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ Λομβάρδος, ὁ Κεχαγιάς, ὁ Κυβερνήτης Πετιμεζᾶς, καὶ τινες Ἐπτανήσιοι. Καίπερ δὲ νεώτερος πάντων ὁ κ. Τρικούπης, ἀνεγνωρίσθη ὡς ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος τούτου, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως εἰς σχηματισμὸν ὑπουργείου τῷ 1875, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη, καθ' οὗ εἶχεν ἐξαγριωθῆ ἡ κοινὴ γνώμη, ὡς αὐταρχικῶς κυβερνῶντος. Τὸ νέον ὑπουργεῖον ἂν καὶ εἶχε ν' ἀντιπαλαίση πρὸς τέσσαρα ἐν τῇ Βουλῇ ἰσχυρὰ κόμματα τῶν Βούλγαρη, Κουμουνδούρου, Δεληγεώργη καὶ Ζαΐμη, ἐξῆλθεν οὐχ ἤττον νικηφόρον ἐκ τῆς δυσχερείας ταύτης, διέλυσε τὴν Βουλὴν καὶ διέταξε νέας ἐκλογάς, μεθ' ἃς συνελθούσης τῆς Βουλῆς ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ ὡς μειονοψηφοῦν. Τῷ 1877 μετέσχε τοῦ Οἴκου μ εν ι κ ο ὕ κληθέντος ὑπουργείου ὑπὸ τὸν ναύαρχον Κανάρην, ὑφ' ὃν ἔλαβον μέρος ὡς ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, πλὴν τοῦ Βούλγαρη, ὑπέκοντες εἰς τὴν πίεσιν τῆς δημοσίας γνώμης, ἀξιούσης τὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν μερίδων χάριν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων, ἀπειλουμένων ὑπὸ τῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ περιπλοκῆς μετὰ τὴν ἐν Ἐρζεγοβίνῃ ἐπανάστασιν καὶ τὸν ἐντεῦθεν ἐκραγέντα ῥωσσοτουρκικὸν πόλεμον. Ὡς εἰκὸς τὸ οἰκουμενικὸν ὑπουργεῖον τοῦτο, μὴδὲν δυνάμενον νὰ πράξῃ ὑπὲρ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἔθνους, ἀπαρασχεύου ὄντος ἐντελῶς, παρητήθη μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, δι' ἧς ἡ Ρωσσία νικηφόρος ἐπέβαλεν ἐξευτελιστικὸς ὅρους διὰ τὴν Τουρκίαν καὶ ἐσχηματίσθη νέον ὑπὸ τὸν Κουμουνδούρον. Ὡς γνωστὸν ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ ἀνέτρεψε τοὺς ὅρους τῆς Συνθήκης τοῦ Ἁγίου Στεφάνου καὶ προεκάλεσε τὸ μέγα ἐν Βερολίνῳ πολιτικὸν Συνέδριον τοῦ 1878, εἰς ὃ ὁ κ. Τρικούπης ἔλαβε τὴν ἐντολὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' οὗτος ἀπεποιήθη διαφωνήσας ὡς πρὸς τὴν ἐν Βερολίνῳ ληπτέαν ἐνέργειάν του, ἀντ' αὐτοῦ δὲ μετέβη ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Θ. Δεληγιάννης, οὗ τὴν ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐκείνῳ πολιτικὴν ἐπέχρινεν εἶτα δριμύτατα ὁ κ. Τρικούπης.

Τῷ 1880 ὁ Τρικούπης, μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Κουμουνδούρου, ἀνέλαβε τὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὑπουργείου καὶ εἰσῆγαγεν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ὀργανισμὸν τοῦ τόπου σπουδαιοτάτην μεταρρυθμίσιν, τὴν κατάργησιν τῆς δεκάτης ἐπὶ τῶν δημοπρατικῶν

καρκῶν καὶ τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῆς διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀρ-
τριῶντων κτηνῶν φόρου. Ἐπίσης ἕτερον ἔργον ἄξιον λόγου τῆς
τότε ὑπουργείας τοῦ κ. Τρικούπη εἶνε ἡ διαταχθεῖσα ἐπιστρά-
τευσις τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, ἀποτέλεσμα τῆς
ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ παραχώρησις μέρους τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπεί-
ρου εἰς τὴν Ἑλλάδα, πραγματοποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου
Κουμουνδούρου, διαδεχθέντος ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μετὰ τινὰς μῆνας τὸν
κ. Τρικούπη. Ἄλλ' ἔνεκεν τῆς κολοβώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν
Βερολίῳ Συνεδρίου παραχωρηθέντων τῇ Ἑλλάδι ὀρίων τὸ
ὑπουργεῖον Κουμουνδούρου κατέστη ἀντιδημοτικόν, κατηγορηθὲν
ὅτι δὲν εἰργάσθη μετὰ τῆς δεούσης διπλωματικῆς δεξιότητος ἐν
τῇ περιστάσει ταύτῃ. Δι' ὃ αἱ ὑπ' αὐτοῦ διεξαχθεῖσαι ἐν Ἑλ-
λάδι ἐκλογαὶ ἤχιστα ἀπέβησαν εὐνοϊκαὶ διὰ τὸ ὑπουργεῖον Κου-
μουνδούρου, οὕτω δὲ ἡ μεγάλη πλειονοψηφία τοῦ τόπου ἐκηρύχθη
κατ' αὐτοῦ ὑποδείξασα εἰς τὸ Στέμμα ὡς ἀντικαταστάτην αὐτοῦ
τὸν κ. Τρικούπη. Ἐκτοτε ἄρχεται ὁ ἀληθῆς πολιτικὸς βίος τοῦ
κ. Τρικούπη, παραμείναντος ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἐπὶ τρία συνεχῆ
ἔτη καὶ τρεῖς μῆνας κατὰ τὴν περίοδον ταύτην πρωτοφανῆ εἰς
τὰ χρονικά τῆς συνταγματικῆς βασιλείας τοῦ Γεωργίου. Κατὰ
τὸ διάστημα τοῦτο ὁ κ. Τρικούπης προσηλώθη ἰδίως καὶ κατέ-
γινεν εἰς τὴν διαρρύθμισιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας ἀφ' ἐνός
καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ μεταξὺ βαθμιαίαν παρασκευὴν τῶν ἐθνικῶν
δυνάμεων, διότι μόνον οὕτω ἐπίστευε καὶ πιστεύει ὅτι τὸ ἔθνος
δύναται νὰ παραστῇ ἡμέραν τινὰ εὐπρόσωπον ἐν ἐνδεχομένη με-
ταβολῇ τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καθεστῶτος. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐνόμισεν
ἀπαρτίτητον τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομικῆς πίστεως τῆς Ἑλλά-
δος καὶ τὴν ἐντεῦθεν εἰσροὴν ξένων κεφαλαίων, πρὸς καλλιέργειαν
τῶν πλουτολογικῶν πόρων αὐτῆς, διὰ τῆς κατασκευῆς δημοσίων
ἔργων καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν μέσων τῆς
συγκοινωνίας. Ἄλλ' ὅπως παγιωθῇ ἡ δημοσία πίστις τῆς χώρας
ἔπρεπε νὰ ἐπιτύχῃ τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦθ' ὅπερ
ἀπέβηκεν ὄλως ἀδύνατον ἄνευ ἐπιβολῆς φόρων, εἰς ἀντάλλαγμα
τῶν ὁποίων νὰ ἀνοιχθῶσιν ἀμοιβαίως εὐρύτερα στάδια ἐργασίας
καὶ παραγωγῆς εἰς τὸν τόπον. Ἡ πολιτικὴ ὄθεν τοῦ κ. Τρικούπη
κατ' ἀνάγκην ἔπρεπε νὰ ᾗ πολιτικὴ τῶν φόρων, ἧτις ἐπόμενον
ἦτο νὰ παρεξηγηθῇ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐξεγείρῃ
ἰσχυρὰν ἀντίδρασιν, ἐκδηλωθεῖσαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 7ης
Ἀπριλίου τοῦ 1875, συνεπεία τῶν ὁποίων, παραιτηθέντος τοῦ
κ. Τρικούπη, ἀνέλαβε τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν ὁ κ. Θ. Δε-
ληγιάννης.

Ἄλλ' ἐνῶ τὸ νέον ὑπουργεῖον ὑπέσχετο ἐλάττωσιν τῶν φόρων

καὶ οἰκονομίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, αἴφνης καταληφθὲν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς περιπλοκῆς, ἦν ἐπήνεγκε τὸ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους ἐκείνου πραξικόπημα τῶν Βουλγάρων ἐν Φιλιππουπόλει, καὶ ὑπεῖκον εἰς τὴν ἐξέγερσιν τοῦ φιλοπολέμου δημοσίου φρονήματος διέταξε τὴν ἐπιστράτευσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας, ἧτις μετὰ ἑπτὰ μηνῶν κυμάνσεις καὶ ἀβεβαιότητος κατέληξεν, ὡς γνωστόν, εἰς τὸν ὑπὸ τῶν ξένων Δυνάμεων ἐνεργηθέντα ναυτικὸν ἀποκλεισμόν, συνέπεια τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου Δεληγιάννη καὶ ὁ σχηματισμὸς προσωρινοῦ ἀγροῦ ὑπουργείου ὑπὸ τὸν κ. Α. Βάλβην. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἢ ἐν τῇ Βουλῇ πλειονοψηφία, τῶς πολεμικωτάτη τῶ κ. Τρικούπη, ὑποδεικνύει ἐν τούτοις αὐτὸν εἰς τὸ Στέμμα ὡς τὸν μόνον δυνάμενον νὰ ἐξαγάγῃ τὸ ἔθνος καὶ τὴν βασιλείαν τῆς ἐπισηλοῦς ἐκείνης θέσεως. Οὕτω δὲ ἀπὸ τὸν Μάιον τοῦ 1876 ἀνῆλθεν ἐκ νέου εἰς τὴν ἐξουσίαν ὁ κ. Τρικούπης παραμείνας διαρκῶς ἐπὶ τέσσαρα καὶ ἡμισυ ἔτη, συνεχίζων τὴν αὐτὴν πολιτικὴν τῆς οἰκονομικῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἔθνους καὶ τῆς βαθμιαίας συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας. Ἀναντίρρητον δέ ἐστιν ὅτι ἡ ἐσχάτως ἀναπτυχθεῖσα σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία διὰ τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου τῆς Πελοποννήσου, τῆς Θεσσαλίας, καὶ τῆς νῦν κατασκευαζομένης γραμμῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Λάρισσαν, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐπίμονον ἐνέργειαν τοῦ κ. Τρικούπης. Ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι, ἐνῶ ὅτε ἀνέλαβεν τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν δὲν ἐλειτούργουν εἰμὲν 16 μόνον χιλιόμετρα, ἤδη ἐξαπλοῦνται ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὲρ τὰ 1800 χιλιόμετρα σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, δι' ὧν ἀναντιρρήτως τοιαύτη κίνησις καὶ ζωὴ κυκλοφορεῖ ἐν τῇ χώρᾳ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ

[Ἴδε εἰκόνα ἐν σελ. 96]

οἰκογένεια Καραθεοδωρῆ εἶνε μία τῶν ἐπιφανεστέρων τῆς Ἀδριανουπόλεως. Κωνσταντῖνος, ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ, ἦτο προωρισμένος νὰ θυσιασθῇ μετὰ τοῦ αἰοδίου συγγενοῦς αὐτοῦ πρώην πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου καὶ ἄλλων προϋχόντων Ἀδριανουπολιτῶν, ἀρχομένης τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἔμελλε πάντως νὰ ὑποστῇ καὶ αὐτὸς τὴν τῶν ἄλλων τύχην, ἐὰν μὴ

προειδοποιεῖτο ὑπὸ ὀθωμανοῦ τινος, ἀρχαίου οἰκογενειακοῦ φίλου καὶ ἐσώζετο διὰ φυγῆς ἐξ Ἀδριανουπόλεως τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀπαγχονισθῇ ὅπως ἀπηγγονίσθησαν τόσοι ἄλλοι. Καταφυγὼν δὲ εἰς χωρίον τι τοῦ Αἴμου, ἔμεινεν αὐτόθι ἐπὶ πολλὰ ἔτη κρυπτόμενος ἐν πολλῇ ταλαιπωρίᾳ, ὅτε, τῶν πραγμάτων βελτιωθέντων, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν, κἀκεῖθεν περιουλλέξας τὴν ἀπολειφθεῖσαν οἰκογενειακὴν περιουσίαν, ἀπῆλθεν εἰς Παρισίους πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ἰατρικῆς, ἧς ἐπὶ τέλους ἀνηγορεύθη διδάκτωρ. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐφείλκυσε διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ ἰκανότητος τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, καὶ τῆς ἰατρικῆς αὐτοῦ φήμης περιελθούσης εἰς τὰ ὦτα τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ, προσελήφθη ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἰατρός τῶν ἀνακτόρων καὶ πολλὰ ἔλαβεν ἔκτοτε δείγματα ἐξαιρέτου ἡγεμονικῆς εὐνοίας. Τότε ἐνυμφεύθη τὴν Λουκίαν Μαυροκορδάτου, πατρόθεν μὲν τὸ γένος ἔλκουσαν ἐξ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ Ἀπορορήτων, μητρόθεν δ' ἐκ τῶν ἡγεμόνων Μουρούζη καὶ γυναῖκα ἴσως τὴν μᾶλλον εὐπαίδευτον ἐκ τῶν Ἑλληνίδων τῆς ἐποχῆς αὐτῆς.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1835 ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τὰ μὲν πρῶτα μαθήματα ἔλαβε παρὰ τῆς λογίας αὐτοῦ μητρὸς, εἶτα δὲ ἐμαθήτευσεν ὑπὸ τοὺς ἐπιφανεστέρους τῶν τότε διδασκάλων καὶ ἰδίως ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Ἥλιον Τανταλιδῆν, παρ' ὧν ἐδιδάχθη κάλλιστα τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ἣν πεζῆν τε καὶ ἑμμετρον λῖαν εὐχερῶς καὶ χαριέντως γράφει· ἐπ' ἴσης δ' ἐδιδάχθη τὴν λατινικὴν, τουρκικὴν, περσικὴν καὶ ἀραβικὴν ὑπὸ ἀρμοδίων διδασκάλων. Οὕτω δὲ καταρτισθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς Παρισίους, ἔνθα σπουδᾶσας περὶ τὴν νομικὴν, ἀνηγορεύθη διδάκτωρ αὐτῆς. Ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκτιμηθεὶς προσηκόντως ὑπὸ τοῦ ἀναμωρρωτοῦ τῆς Τουρκίας Ρεσῆτ πασᾶ, εἰσήχθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως καὶ πλεῖστα ἔγγραφα ἐπίσημα τῶν τότε χρόνων εἰσὶν ἔργα τοῦ Ἀλεξάνδρου, γράφοντος μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας τὴν τουρκικὴν ὅσον καὶ τὴν γαλλικὴν, πλεῖσται δὲ δυσχερεῖς ἀποστολαὶ ἀνετέθησαν αὐτῷ, καὶ ταύτας μετὰ πολλῆς διεξήγαγε δεξιότητος· διότι ὁ Ρεσῆτ πασᾶς, βλέπων τὴν εὐφυΐαν καὶ μάθησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐμύησεν αὐτὸν εἰς τὰς τρίβους τῆς διπλωματίας, περὶ ἧς αὐτὸς ἦτο, ὡς γνωστόν, ἐντριβέστατος. Αὐτὸν δὲ εἰς ἐκτάκτους ἀποστολάς καὶ ὑπηρεσίας μετεχειρίσθησιν καὶ οἱ τοῦ Ρεσῆτ πασᾶ διάδοχοι Φουάτ πασᾶς καὶ Ἀλᾶτ πασᾶς, διεξήγαγε δὲ ταύτας μετὰ θαυμαστῆς ἐπιδεξιότητος· ὅθεν καὶ ὅτε ἐδέησεν οἱ χριστιανοὶ νὰ διορισθῶσιν εἰς ἀνωτέρας θέσεις, πρῶτος ὁ Ἀλέξανδρος διωρίσθη ὑφυπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων, οὐδενὸς μέχρι

τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χριστιανοῦ εἰς τοιαύτην ἀνελθόντος περιωπῆν, ὅπερ οὐ σμικρὰν προῦκάλεσε κατακραυγὴν κατὰ τοῦ μεγάλου βεζύρου Μαχμουτ Νεδῆμ πασᾶ. Ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ ταύτῃ θέσει ὁ Ἀλέξανδρος ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐπιδείξῃ πολλὴν ἰκανότητα καὶ αὐτὸς μετὰ τοῦ Σαφὲτ πασᾶ πολλαχῶς εἰργάσθησαν ὅπως ἀποτρέψωσι τὸν πόλεμον, ὅστις διὰ τοὺς Τούρκους, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐν Ρουμανίᾳ, Βουλγαρίᾳ καὶ Ρωμιλίᾳ τοσοῦτον ὀλέθριος ἀπέβη. Προαχθεὶς ὀψιαιτέρον εἰς ὑπουργὸν τῶν δημοσίων ἔργων καὶ ὑψωθείς εἰς τὸν τίτλον βεζύρου καὶ μουτίρου ὁ Ἀλέξανδρος πασᾶς ἀπεστάλη ὡς πρῶτος πληρεξούσιος τῆς Τουρκίας εἰς τὸ τοῦ Βερολίνου συνέδριον καὶ ἐκεῖ ἐν μέσῳ εὐνοήτων δυσχερειῶν καὶ παντοειδῶν ἀντιπράξεων προῦστάτευσεν μετὰ πολλῆς δυνάμεως τὰ συμφέροντα τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ, οὐχὶ ἅπαξ προκαλέσας τὸν χόλον τοῦ σιδηροῦ ἀρχικαγκελαρίου. Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ συνεδρίου ἀπεστάλη εἰς Βιέννην πρὸς διευθέτησιν τῶν Βοσνιακῶν πραγμάτων, καὶ εἶτα πρέσβυς ἐπὶ δύο ἡμισυ ἔτη εἰς Ἰταλίαν, ἀνακληθεὶς δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀπεστάλη γενικὸς διοικητὴς τῆς πρὸ μικροῦ εἰρηνευσάσης Κρήτης, ἔνθα καὶ μετὰ τοῦ Ἀαλῆ πασᾶ ὡς σύμβουλος αὐτοῦ κατὰ προγενεστέραν ἀνωμαλίαν εἶχε προαποσταλῆ. Μικρὸν δὲ μείνας αὐτοῖσι ὡς γενικὸς διοικητὴς, ἀνεκλήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἵνα καταλάβῃ τὴν θέσιν ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπὸ τὸν μέγαν Βεζύρην Χαϊριδδὴν πασᾶ. Τοῦ τελευταίου δὲ τούτου μόλις πρὸ ὀλίγου εἰς Τουρκίαν ἐκ Τύνητος ἐλθόντος καὶ συνεπῶς οὐδεμίαν γνῶσιν τῶν Τουρκικῶν πραγμάτων καὶ τῆς Τουρκικῆς διπλωματίας ἔχοντας, ὁ Ἀλέξανδρος πασᾶς ὑπῆρξεν ὁ κύριος μοχλὸς τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔργα αὐτοῦ εἰσὶν ὅλα τὰ ἔγγραφα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐκκένωσιν τῆς Τουρκικῆς χώρας ὑπὸ τῶν Ρωσικῶν στρατευμάτων. Ἐξηκολούθησε δὲ προσφέρων πολυτίμους εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ ὑπηρεσίας, ὅτε, τοῦ Χαϊριδδὴν πασᾶ θέλοντος νὰ ἐπενέγκῃ τροποιήσεις εἰς τὰ τῆς Τουρκίας δυσσυμβιβάστους πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ μετὰ τινος σκαιότητος ἐμμένοντος εἰς τὰς ἰδέας αὐτοῦ, ἐδέησε νὰ ἐπελθῇ ὑπουργικὴ μεταρρυθμίσις, καθ' ἣν ὁ τε Χαϊριδδὴν πασᾶς καὶ πάντες οἱ ὑπ' αὐτῶ ὑπουργοὶ ὑπέβαλον τὰς ἑαυτῶν παραιτήσεις. Ἐπὶ τινὰ χρόνον ὁ Ἀλέξανδρος πασᾶς ἔμεινεν ἐκτὸς θέσεως, εἶτα διωρίσθη πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τῶν δημοσίων ἔργων καὶ ἐπὶ τέλος, ἀπολυθέντος τῇ αἰτήσῃ τῶν Σαμίων τοῦ τέως Ἡγεμόνος αὐτῶν Κωνσταντίου Ἀδοσίδου, διωρίσθη κατὰ Μάϊον τοῦ 1885 Ἡγεμὼν Σάμου ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ, καὶ ὡς τοιοῦτος ἔκτοτε διατελεῖ.

Ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ὁ σοφώτερος, τῶν ὁμογενῶν, εἰδικώτερον δὲ εἶνε ἄριστος νομικὸς καὶ ἄριστος μαθηματικὸς καὶ φυσικὸς, ἔχει δὲ μνημονικὸν ἀνεξάντλητον ὡς γλωσσομαθῆς δὲ ἀποτελεῖ σπάνιον φαινόμενον, διότι πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαίας τε καὶ νεωτέρας καὶ λατινικῆς, ὁμιλεῖ καὶ γράφει λίαν εὐχερῶς τὴν γαλλικὴν, ἀγγλικὴν, ἰταλικὴν, γερμανικὴν, ρουμανικὴν, σλαυονικὴν, ἀραβικὴν καὶ τουρκικὴν, γινώσκει δὲ τὴν ἰσπανικὴν καὶ τὴν σανσκριτικὴν. Εἶνε δὲ τιμημένος διὰ τῶν παρασῆμων Ὀσμανιῶ καὶ Μετζιτιῶ πρώτης τάξεως τῆς Τουρκίας, τοῦ Λέοντος καὶ τοῦ Ἡλίου πρώτης τάξεως τῆς Περσίας, τῶν μεγαλοσταύρων τῶν ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου καὶ τοῦ Στέμματος τῆς Ἰταλίας, τοῦ Πίου Θ'. τοῦ πάπα, τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ τῆς Αὐστρίας, τοῦ Πολιοῦ Ἀστέρος τῆς Σουηδίας καὶ τοῦ Ἀνωτέρου Ταξιάρχου τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

[Ἰδε εἰκόνα ἐν σελ. 112]

κ. Κωνστ. Κωνσταντόπουλος ἐγεννήθη ἐν Τριπόλει τὸ 1832, διήνυσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου τὸ 1853 τυχὼν τοῦ βαθμοῦ «ἄριστα.» Τὸ 1854 διωρίσθη Πρωτοδίκης, ὑπηρετήσας ὡς τοιοῦτος εἰς διάφορα δικαστήρια, καὶ ἰδίως ἐν Πάτραις, διακριθεὶς δὲ ἀπὸ τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν, τὴν φιλοπονίαν καὶ τὸν ἀκέραιον αὐτοῦ χαρακτήρα. Ἐνεκα τῶν προσόντων τούτων προήχθη κατὰ τὸ 1861 εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἐφέτου ἐν Πάτραις.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην σφοδρὸς διεξήγετο ἄγων μεταξύ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς τότε Δυναστείας.— Αὕτη παραβαίνουσα ἀυστολόως τὸν περὶ τηρήσεως τοῦ Συντάγματος ὄρκον, εἶχε κατορθώσει διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ δόλου νὰ ἀποκλείσῃ τὸ ἔθνος ἀπὸ πάσης μετοχῆς εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινῶν, καὶ νὰ καταστήσῃ ὅλως εἰκονικὴν τὴν λειτουργίαν τοῦ πολιτεύματος. Οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ τοῦ κράτους ἐνηργεῖτο ἀληθῆς ἐκλογή βουλευτῶν ἢ δημάρχων, ἀλλὰ πάντες οὗτοι προσδιωρίζοντο εἰς τὸ

ἀνακτορικὸν γραφεῖον, προτιμωμένων πάντοτε τῶν ὑποσχομένων τυφλὴν καὶ δουλικὴν ὑποταγὴν εἰς τὰ νεύματα τῆς ἐξουσίας, οἱ δὲ οὕτω διοριζόμενοι ἀνεκηρύσσοντο τυπικῶς ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν συνεπιεῖα εἰκονικῶν ψηφοφοριῶν, ἐπισήμων καλπονοθεύσεων, καὶ πλαστῶν διαλογῶν. — Τὸ ἔθνος βαρέως ἔφερε τὴν τοιαύτην στέρησιν τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, ἐξαντλήσαν δὲ πᾶσαν ὑπομονήν, καὶ ἀποβαλὸν πᾶσαν ἐλπίδα ἐννόμου θεραπείας, παρεσκευάζετο συντόμως, ἵνα ἀνακτῆσθαι αὐτὰ διὰ τῆς βίας.

Εἰς τὴν πάλιν ταύτην, εἰς ἣν ἀνemiχθησαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους πάντες οἱ γενναῖοι καὶ ἀνεξάρτητοι πολῖται, οὐσιωδῶς συμμετέσχε καὶ ὁ κ. Κωνσταντόπουλος μετὰ ζήλου ἐργασθεὶς πρὸς ἐπιτυχῆ διεξαγωγὴν τῆς ἐθνικῆς ἐνεργείας. Ὡς ἐκ τούτου, ὅταν, ἅμα δοθέντος τοῦ σημείου ἐξ Ἀκαρνανίας ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Θ. Γρίβα, ἡ ἐπανάστασις ἐξεργάγη ἐν Πάτραις τὴν νύκτα τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1862, ὁ κ. Κωνσταντόπουλος ἀνεκηρύχθη παρὰ πάντων Νομάρχης αὐτῆς.

Ἡτύχησε δὲ τότε ὁ κ. Κωνσταντόπουλος νὰ συντελέσῃ μεγάλως εἰς τὴν ἀναίμακτον ἀποπεράτωσιν τῆς ἐπαναστάσεως. Κυβερνητικὸς στρατὸς ἀποσταλεὶς ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸν μακαρίτην Λαζαρέτον πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως, ἀφίχθη ἐπὶ δύο ἐμπορικῶν ἀτμοπλοίων ἐνώπιον τῶν Πατρῶν τὴν δεῖλην τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1862, καὶ ἠπειλεῖ νὰ προβῆ εἰς βιαίαν ἀπόβασιν, ἀλλ' ὁ λαὸς τῶν Πατρῶν καὶ ὁ ἐν τῇ πόλει στρατὸς, καταλαθόντες ἐπικαιρὰ σημεῖα ἠτοιμάσθησαν εἰς ἀντίστασιν, καὶ ἡ σύγκρουσις ἐφαίνετο ἐπικειμένη. Ἄλλ' ὁ κ. Κωνσταντόπουλος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ Νομάρχου τῆς ἐπαναστάσεως ἀνῆλθεν εἰς τὸ φέρον τὸν Λαζαρέτον ἀτμόπλοιον, παρέστησεν εἰς τὸν στρατόν, ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐξηπλώθη εἰς ὅλον τὸ κράτος καὶ ὅτι ἐκηρύχθη ἔκπτωτος ἡ Δυναστεία ἐν Ἀθήναις, καὶ συνεστήθη προσωρινὴ Κυβέρνησις (ὅπερ κατὰ σύμπτωσιν ἦτο ἀληθές, ἀλλ' ἦτο ἄγνωστον ἐν Πάτραις ἕνεκα διακοπῆς τοῦ τηλεγράφου) ἐξώρκισεν αὐτὸν ἐν ὀνόματι τῆς Πατρίδος νὰ μὴ γείνη παραίτιος ἐμφυλίου πολέμου, καὶ προσεκάλεσεν ἅπαντας νὰ ἀσπασθῶσι τὸ ἐθνικὸν κίνημα. Καὶ ὁ μὲν Λαζαρέτος καὶ οἱ ἀνώτεροι ἀξιοματικοὶ ἀπέκρουσαν τὴν πρότασιν τοῦ κ. Κωνσταντοπούλου, καὶ προσηνέχθησαν πρὸς αὐτὸν ἀποτόμως καὶ ἀπειλητικῶς, ἀλλ' ὁ λοιπὸς στρατὸς, ἐν ᾧ πλεῖστοι ὑπῆρχον μεμυημένοι, ἀπέκλεισε τοὺς ἀξιοματικούς εἰς τὰ δωμάτια τοῦ ἀτμοπλοίου, ὕψωσε τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἀπεβιβάσθη μετ' ὀλίγον ζητωκραυγάζων ὑπὲρ αὐτῆς, ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς συγκινήσεως καὶ ἀγαλλιάσεως, ἐκδηλωθείσης καὶ διὰ πανδήμου φωταψίας.

Ποθῶν ὁ κ. Κωνσταντόπουλος νὰ συντελέσῃ εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπεζήτησε τότε καὶ ἐπέτυχε τὰς ψήφους τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ἐκλεχθεὶς ἐκ τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας πληρεξούσιος ἐν τῇ ἐθνικῇ συνελύσει, συμμετέσχε δὲ ἐπιτυχῶς εἰς πολλὰς τῶν συζητήσεων αὐτῆς, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς ἀγορεύσεων αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν, εἰς ἣν ὑπὸ τῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως προήχθη, ὑπεχρέουν αὐτὸν εἰς μακρὰς ἐκ τῆς Συνελεύσεως ἀπουσίας, δὲν εἶχε δὲ καὶ κλίσιν εἰς τὸν πολιτικὸν βίον. Δι' ὃ διαλυθείσης τῆς Συνελεύσεως ὁ Κωνσταντόπουλος ἐνέμεινεν εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ὑπηρετήσας τὸ Κράτος ὡς Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐπὶ δέκα ἐννέα ὀλόκληρα ἔτη μετὰ εὐλαθείας καὶ ἀφοσιώσεως, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ὁμόφωνος περὶ τούτου γνώμη πάντων τῶν συναδέλφων αὐτοῦ καὶ συμπάσης τῆς κοινωνίας.

Οὐ μόνον δὲ εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐν γένει παρέσχε, ἐκδουλεύσει· ὁ κ. Κωνσταντόπουλος, φιλοπονήσας καὶ ἐκδούς σπουδαιότατην: «Ἐρμηνεϊάν τῆς ποινικῆς ἡμῶν δικονομίας», ἧτις λίαν συνετέλεσεν, καὶ εἰσέτι συντελεῖ εἰς ὀρθὴν παρ' ἡμῖν ἀπονομὴν τῆς Ποινικῆς δικαιοσύνης.

Ἀπὸ τοῦ 1881 ὁ κ. Κωνσταντόπουλος ἐνδούς εἰς τὴν πρόσκλησιν πλείστων συμπολιτῶν αὐτοῦ, ἀπεχώρησεν τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀνεμίχθη αὖθις εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐκλεχθεὶς ἔκτοτε βουλευτῆς δις ἐκ τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ κατόπιν ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἀρχαδίας. Ἀπὸ τῆς εἰσόδου του εἰς τὴν βουλὴν κατέκρινεν αὐστηρῶς τὸ ἐν ἰσχύϊ σύστημα τῆς διὰ τῶν παροχῶν τῆς ἐξουσίας ἀναδείξεως τῶν βουλευτῶν, καὶ ὑπεστήριξε ζωηρῶς τὴν ἰδέαν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διὰ τῆς ἐπισήμου ἐπὶ τῶν λόγῳ τῆς τιμῆς των ὑποσχέσεως τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν καὶ διὰ τῆς ἐνόρκου βεβαιώσεως αὐτῶν μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν, ὅτι οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως θέλουσιν ἐπιζητήσεισι οἰανδήποτε προσωπικὴν παροχὴν ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη οὐδεμίαν εὖρεν δυστυχῶς ἀποδοχὴν ἐν τῇ βουλῇ, θεωρηθεῖσα ὡς ὅλως ἀνεπίδεκτος πρακτικῆς ἐφαρμογῆς.

Ἀλλὰ καὶ εἰς πάσας τὰς ἐν ταῖς βουλαῖς συζητήσεσιν ἐνεργὸν μέρος ἔλαβεν ὁ κ. Κωνσταντόπουλος, διαπραγματευόμενος τὰ ἀναφερόμενα ζητήματα μετὰ πολυμαθείας, δυνάμεως λόγου, καὶ ἀνεγνωρισμένης εὐθύτητος καὶ μετριοπαθείας, ὡς ἐκ τούτου δὲ μετὰ προσοχῆς ἀκούεται πάντοτε ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐν τῇ βουλῇ μεριδῶν. Ἰδίως μάλιστα διεκρίθη ὁ κ. Κωνσταντόπουλος εἰς τὰς

νομοθετικὰς ἐργασίας τῆς βουλῆς κατορθώσας πολλάκις νὰ ἐπιβάλῃ τὴν παραδοχὴν τῶν γνωμῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοσχεδίων.

Εἰς πολιτικούς ἀνδρας τῆς ἀξίας καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ κ. Κωνσταντοπούλου πολλὰς καὶ δικαίας προσδοκίας στηρίζει ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ

[Ἰδὲ εἰκόνα ἐν σελ. 192]

Τὸ ὄνομα τοῦ νῦν διευθυντοῦ τῶν Μεταλλουργείων Λαυρίου κ. Ἀνδρέου Κορδέλλα συνδέεται στενότερα πρὸς τὴν κατὰ τὰς τελευταίας δύο δεκαετηρίδας ἰδίως μεταλλευτικὴν καὶ ὀρυκτολογικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας. Σχῶν τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα ἐν Σμύρνῃ, ὅπου ἐν κατῆγετο ἡ μήτηρ αὐτοῦ, μετέβη ἐν Zittau τῆς Σαξονίας, ἔνθα κατῆρξατο τῶν συστηματικῶν αὐτοῦ σπουδῶν, συμπληρώσας αὐτὰς εἰτα εἰς τὴν ἐν Φραιβέργῃ Ὀρυκτολογικὴν Ἀκαδημίαν, ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βόννης κατόπιν, καὶ ὕστερον ἐν τῷ τῆς Λιέγης τοῦ Βελγίου, ἔνθα κατ' ἐξοχὴν διδάσκειται ἡ πρακτικὴ γεωλογία, καὶ ἡ βιομηχανία τοῦ σιδήρου, τοῦ ψευδαργύρου καὶ τῶν λιθανθράκων. Ἀλλ' ἀπλὴν τῶν θεωρητικῶν μελετῶν ὁ κ. Κορδέλλας κατέγινε καὶ εἰς πρακτικὰς σπουδὰς ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην ἐπισκεπτόμενος καὶ μελετῶν τὰ σημαντικώτερα ὑπὸ γεωλογικὴν, ὑδραυλικὴν καὶ βιομηχανικὴν ἔποψιν κέντρα τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Ὁλλανδίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας. Οὕτω δὲ δι' ἀσφαλῶν καὶ εὐρυτάτων γνώσεων κατηρτισμένος κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1860 νεώτατος ἔτι, μόλις εἰκοσιτετραετής, χρησιμοποιοῦν αἰμέσως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς πλείστας σπουδαίας σχετικὰς ὑπηρεσίας. Μετὰ τοῦ ἀειμνήτου Ι. Σούτσου καὶ ἄλλων εἰργάσθη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ Μεταλλείων Νόμου, ἐπεφορτίσθη τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐν Λαυρίῳ σχωριῶν, συνετέλεσε δὲ τὰ μάλιστα εἰς τὴν συστηματοποίησιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Μήλῳ καὶ Νάξῳ ἐξορύξεως τῆς σμύριδος. Ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκχωρήσεως τῶν Μεταλλείων τοῦ Λαυρίου διεφώτισε τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως διὰ περισπουδάστων ἐκθέσεων, μεγίστης ἐπιστημονικῆς ἀξίας, μετὰ τὴν ἐκχώρησιν δὲ αὐτῶν εἰς τὴν ἐταιρείαν Ροῦ καὶ Σεργιέρῃ εἰργά-

στη τελεσφόρως εἰς τὴν ἴδρυσιν αὐτῆς παρέχων πολυτίμους ἐπι-
στημονικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν αὐτόθι ἀναπτυσσομένην ἐθνικὴν
βιομηχανίαν, διηύθυνε δὲ ἐπὶ τριετίαν μέχρι τοῦ 1876 τὰ με-
ταλλεῖα τῆς Καμαρίζης. Ἐπεχείρησε πλείστας γεωλογικὰς καὶ
βιομηχανικὰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Μακεδονίαν καὶ
τὴν Μ. Ἀσίαν, ὅπου τῷ 1870 ἀνεκάλυψε τὰ μεταλλεῖα τῆς
Βάλλιας καὶ τοῦ Καραϊδινίου. Τῷ 1878 μεταβάς ὡς ἀντιπρόσω-
πος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων,
διωρίσθη ἐλλανοδικῆς τῆς τάξεως τῶν μεταλλείων, τιμηθεὶς ἐπὶ
τούτῳ καὶ διὰ τοῦ παρασήμου τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς. Ἐδη-
μοσίευσε πλείστας κατὰ καιροὺς ἐπιστημονικὰς διατριβάς, ἐν αἷς
ἢ περὶ «ἀρχαίων μεταλλείων Λαυρίου,» ἢ «περὶ τῶν ὑδάτων
τοῦ λεκανοπεδίου Ἀθηνῶν,» τελευταῖον δὲ τὴν πολύκροτον
Χρωματολογίαν του, ἀνομολογηθεῖσαν κοινῶς ὡς ἐξόχου
ἐπιστημονικῆς μελέτης καὶ κρίσεως ἀδρᾶς προῖόν, σπάνιον δὲ καὶ
ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ πᾶσαν τάξιν λογίων καὶ ἐπιστημόνων.
Ἐχρημάτισε καθηγητῆς ἐν τῇ στρατιωτικῇ Σχολῇ τῶν Εὐελ-
πίδων ἐκδοὺς καὶ πολύτιμον λιθογραφικὸν ἐγχειρίδιον γεωλογία;
καὶ ὀρυκτολογίας. Πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, μετὰ τὴν πα-
ραίτησιν τοῦ κ. Φωκίωνος Νέγρη, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῶν
Μεταλλουργείων τοῦ Λαυρίου ἐκάλεσε τὸν κ. Κορδέλλαν εἰς τὴν
Γενικὴν Διεύθυνσιν τῶν ἔργων αὐτοῦ, διαπιστευθεὶς εἰς τὴν πεί-
ραν καὶ τὴν ἀκατάβλητον καὶ σώφρονα δραστηριότητα αὐτοῦ τὰ
συμφέροντα τῆς ἐταιρίας. Ὁ κ. Κορδέλλας ἀναλαθὼν τὴν διευ-
θύνσιν ἐργάζεται ἐκτοτε μετὰ ἀπαραμίλλου ζήλου πλείστας προο-
δευτικὰς μεταρρυθμίσεις ἐφαρμοζὼν ἐκάστοτε, ὧν λαμπρὸν δεῖγμα
ἐπιτυχίας εἰσὶ τὰ ἤδη ἐν Λαυρίῳ ἀνεγειρόμενα παμμέγιστα
μεταλλοπλῦσια κατὰ τὸ σύστημα τοῦ εἰδικωτάτου ἐν Εὐρώπῃ
θεωρουμένου περὶ τὴν προπαρασκευὴν τῶν μεταλλευμάτων μη-
χανικοῦ κ. C Lührig, ἐξ ὧν σπουδαῖαι ὠφέλειαι προσδοκῶνται
τῇ ἐταιρίᾳ. Εἰς τὸν κ. Κορδέλλαν ὀφείλεται καὶ ἡ τῷ 1869—
1870 ἀνακάλυψις τῶν πρώτων στρωμάτων τῆς Καλαμινας (ψευ-
δαργύρου) ἐν τῷ φρέατι Βερζάκου, ἧτις, ὡς γνωστόν, συνετέλεσε
μεγάλως εἰς ἀνάπτυξιν τῆς ἐν Λαυρίῳ μεταλλικῆς βιομηχανίας.
Οὕτως ὁ κ. Κορδέλλας ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ὀλιγίστων ἀληθῶν δημι-
ουργῶν τῆς ἐν Λαυρίῳ μεγίστης ἐθνικῆς βιομηχανίας, δι' ἧς κυ-
κλοφοροῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ περὶ τὰ 10,000 000 δραχμῶν, καὶ ἧτις
τὴν πρῶην ἀγρίαν καὶ ἔρημον γῆν τοῦ Λαυρίου μετέβαλεν εἰς
πλουσίαν βιομηχανικὴν κωμόπολιν ἀριθμοῦσαν δεκαχιςχιλίους
κατοίκους καὶ ἐμπορικὸν κέντρον σπουδαῖον. Δικαίως δὲ ἐπὶ τῇ
κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τελεσθεῖσῃ «ἐορτῇ τῆς Εἰκοσιπενταετηρί-

δος τῆς ἰδρύσεως τῶν βιομηχανικῶν ἔργων τοῦ Λαυρίου» συνελθόντες ὁμοθυμῶς πάντες οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς Ἑταιρίας, ὡς καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Λαυρίου, προσήνεγκον τῷ κ. Κορδέλλα χρυσοῦν μετάλλιον καὶ λεύκωμα, τὰ ὁποῖα οὗτος ἐδέχθη συγκεκινημένος ὡς πολύτιμον δεῖγμα ὑφίστης ἠθικῆς ἀμοιβῆς ἀντὶ παντὸς ἄλλου διακριτικοῦ παρασήμου. Καὶ εἰς μὲν τὸ λεύκωμα ἀνεγράφοντο τάδε :

«ΑΝΔΡΕΑΙ ΚΟΡΔΕΛΛΑΙ Γενικῶ Διεσθντῆ τῶν Μεταλλουργείων, ὡς πολλῆς εὐγνωμοσύνης ὑπόμνημα δι' ὅσα ἀπὸ «τριάκοντα ἐτῶν ἐυλόγησεν ὑπὲρ τῆς μεταλλευτικῆς καὶ μεταλλουργικῆς βιομηχανίας καὶ ὑπὲρ αὐξήσεως τῶν ἐθνικῶν πόρων.» Ἐπὶ δὲ τοῦ χρυσοῦ μεταλλίου περὶ κλάδον ἐλαίας ὡς ἐξῆς : «25τηρίς, Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν ἐταιρίαν, καὶ οἱ κάτοικοι Λαυρίου εὐγνωμονοῦντες.»

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗΣ

[Ἴδε εἰκόνα ἐν σελ. 144]

 Θεόδωρος Ἀφεντούλης εἶδε τὸ φῶς ἐν Ζαγορά, τῆ περικαλλεῖ καὶ καταφύτῳ κωμοπόλει τοῦ Πηλίου, βρέφος ἔτι λικνισθὲν ὑπὸ τὰς παιᾶνας καὶ τοὺς πολεμικοὺς κρότους τοῦ ἀγῶνος. Ἐν μέσῳ τῶν καλλωνῶν ἀμιμήτου καὶ μεγαλοπρεποῦς φύσεως καὶ παρὰ τὴν γιγάντειον ἐκείνην γενεάν τῆς ἐπαναστάσεως αὐξηθεὶς καὶ ἀνδρωθεὶς, διεμόρφωσεν ἐνωρίτατα τὰ σπάνια τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος φυσικὰ χρίσματα, τὰ ὁποῖα βραδύτερον ἐμελλον νὰ διαλάμψωσιν ἐν τῇ παροιμιώδει φιλοπατρίᾳ καὶ τῇ λεπτῇ καλαισθησίᾳ τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ τῆς φαρμακολογίας καὶ τοῦ ἄβροῦ ποιητοῦ τῶν «Κρητικῶν» Καὶ μολονότι ὁ κ. Ἀφεντούλης ἀφιέρωσε τὸν βίον αὐτοῦ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ἱεράν ἐπιστήμην τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἣς ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων ἀντιπροσώπων ἐν τῇ συγχρόνῳ ἱστορίᾳ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἐν τούτοις, ἀπείρων ἐγκυκλοπαιδικῶν γνώσεων καὶ παιδείας εὐμοιρῶν, διεκρίθη εἰς πλείστους πολλάκις κλάδους τῆς πνευματικῆς ἐν γένει ἐργασίας. Ὡς καθηγητῆς τῆς φαρμακολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, διδάξας ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ ἐπέκεινα ἔτη, θέλει κατὰ κλίπει ἐποχὴν ἀξιωματικόν, διότι ἡ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἀείποτε καλλίχρο-

πος, γοητεύουσα ἅμα διὰ τῆς λεκτικῆς χάριτος καὶ τῆς σαφηνίας, καὶ συγχρόνως εἰσδύουσα εἰς τὰ βάθη τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἀναλύουσα καὶ μεταδίδουσα τὰ μυστήρια αὐτῆς εἰς τοὺς ἀκροατάς. Διέπρεψεν ὡς συγγραφεὺς πολλῶν περισπουδάστων ἱατρικῶν συγγραμμάτων, οἷον τῆς Γενικῆς Ἀνατομίας, τῆς Παθολογικῆς Ἀνατομίας κλπ. Ἄλλ' ἔξοχον θέσιν κατέχει τὸ κράτιστον αὐτοῦ σύγγραμμα «Περὶ φύσεως καὶ δυνάμεως τῶν φαρμάκων,» προῖόν ἐμβριθοῦς μελέτης καὶ βαθείας παρατηρητικότητος. Ὡς ἱατρός καὶ ἐν Πειραιεῖ, ἔνθα ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν κατοικεῖ, καὶ ἐν Ἀθήναις, ἀπολαύει μεγίστης φήμης, ἡ γνώμη δὲ αὐτοῦ ἀποτελεῖ κῦρος ἀδιαμφισβήτητον. Πλὴν ὁμως τῶν μεγάλων καὶ σοβαρῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν καὶ ὑποχρεώσεων, ὅσας συνεπάγεται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ καθηγητοῦ, ὁ κ. Ἀφεντούλης διεκρίθη καὶ ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς λογογραφίας καὶ τῆς ποιήσεως. Ἐγκρατῆς οὐ μόνον τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλολογίας καὶ γλώσσης, ἀλλὰ καὶ τῆς ξένης κλασικῆς φιλολογίας, εἰς ἣν ἐνέκυψε μετ' ἰδιάζοντος ἐνθουσιασμοῦ, παρήγαγεν ἔργα πολλοῦ λόγου ἄξια, ὡς λ. γ. τὰ Κρητικά, τὸ Τραγοῦδι τοῦ Ὀλύμπου, κλπ. τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζει φλογερὸν αἶσθημα, ὕψος φαντασίας καὶ γλώσσης πλαστικότης ἀμίμητος· ἐξέδοτο καλλίστας μεταφράσεις κλασικῶν ἔργων ξένων ποιητῶν, ἐν οἷς τὸν Νάθαν τὸν Σοφόν, καὶ τὴν Μαρίαν Στούαρτ ἣν ἐκαλλιτέχνησεν ἐπὶ λέξει καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ πρωτοτύπου μέτρῳ, ἐφιλοπόνησε δὲ πλείστας ἐκθέσεις ποιητικῶν διαγωνισμῶν, ὧν διετελέσεν εἰσηγητῆς καὶ κριτῆς, εἰς τὰς ὁποίας διαλάμπουσι λεπτὴ αἰσθησις τοῦ καλοῦ, κριτικὴ ἰδιοφυΐα καὶ φράσις ἀνθηρὰ καὶ πλουσία. Ὡς πανηγυρικός ῥήτωρ, ἐν ἐποχαῖς ἐθνικῶν δοκιμασιῶν καὶ κρίσεων, ἐθαυμάσθη πάντοτε διότι κατέχει ἀπὸ φύσεως τὸ μυστήριον τοῦ ἠλεκτρίζειν εἰς ἐνθουσιασμὸν τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ καὶ μεταδίδειν εἰς τὰς καρδίας ὄλων τὸ πῦρ τῆς ἀνεξαντλήτου φιλοπατρίας του. Ἡδύνατο ἐπομένως καὶ ἐν τῇ πολιτικῇ, εἰάν ἤθελε, νὰ διαπρέψῃ καὶ νὰ ἐργαθῇ τελεσφόρως. Ἄλλ' ὁ κ. Ἀφεντούλης, χαρακτῆρος ἀνεξαρτήτου, φιλελευθέρου καὶ εὐθυτάτου, σιδηρᾶς δὲ θελήσεως προκειμένου περὶ τῶν πεποιθήσεων αὐτοῦ, ἀπέστερξε πάντοτε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν κωνίστραν τῶν πολιτικῶν καὶ δὴ ὑπὸ τὰς μικρολόγους συνθήκας, ὑφ' ἃς ἀτυχῶς διεξάγονται εἰσέτι οἱ πολιτικοὶ ἀγῶνες ἐν Ἑλλάδι. Ἀπαξ μόνον μετέσχεν ἐνεργῶς ἐν τῇ πολιτικῇ, ὡς πληρεξούσιος τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐθνοσυνέλευσιν τοῦ 1863, ἐν ἣ καὶ ἀντιπρόεδρος ἐξελέχθη. Ἀξία ἰδιαιτέρας ἐπίσης μνείας, χαρακτηριστικῆς τῆς μεγάλης καρδίας τοῦ ἀνδρός, ἀποβαίνει καὶ ἡ

μυθώδης πρὸς τὰ πτηνὰ λατρεία του καὶ ἄρχι εὐαίσθησις, πολλάκις δημοσιεύσαντος αἰσθηματικώτατα ἀλλὰ καὶ πλήρη βιωτικῆς καὶ πρακτικῆς σημασίας ἄρθρα κατὰ τῶν ἀστόργων καταστροφῶν τοῦ χαρίεντος πτερωτοῦ κόσμου, κατορθώτας ὥστε καὶ νομοθετικὴ πρόνοια νὰ ληφθῇ ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν εὐεργετικῶν πτηνῶν.

Τσιοῦτος ἐν συνόψει καὶ διὰ γενικῶν γραμμῶν ὁ ἐπιστημονικὸς καὶ φιλολογικὸς βίος τοῦ ἀνδρός, τοῦ ὁποίου τὰ πατριωτικὰ στήθη δικαίως κοσμοῦσιν ὁ χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Σωτήρος, ὁ Ῥωσσοικὸς τοῦ Λαίμοῦ, ἡ τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς καὶ ὁ Ἰταλικός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ

[Ἴδε εἰκόνα ἐν σελ. 160]

ΕΝ μέσῳ ἡμῶν τῶν ἐπιγενεστέρων ἐπιζῶν εἰσέτι ὁ πολὺς βουλευτῆς Ἀττικῆς, ὁ ἐκπροσωπῶν τὴν ἀθάνατον ἐκείνην γενεὰν τῆς ἐποποιίας τοῦ 21, ἧς παραμένει ζῶσα ἀνάμνησις καὶ σεπτὸν σέμνωμα, συνδέεται οὕτως ἀναποσπάστως πρὸς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ὥστε ὁ ἐπιχειρῶν νὰ ὑποτυπώσῃ πλήρη τὴν βιογραφίαν αὐτοῦ, θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἀναγράψῃ ἀτελευτήτους αὐτῆς σελίδας.

Ἄλλ' οὔτε ὁ γῶρος οὔτε ὁ σκοπὸς τῆς Βιογραφικῆς Πινακοθήκης τοῦ ἡμετέρου Ἡμερολογίου ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν τοῦτο, διὸ θέλομεν προσπαθῆσαι διὰ γενικῶν μόνον γραμμῶν νὰ παράσχωμεν ἀμυδρὰν εἰκόνα τοῦ σεβατοῦ γέροντος.

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 21 εὗρεν ἀκμαῖον καὶ σφριγῶντα εἰκοσαετῆ νεανίαν τὸν Καλλιφρονᾶν, ὅστις, ἐνῶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἕνα μῆνα πρὸ τοῦ ἐν Ἀγίᾳ Λαύρᾳ ἐθνικοῦ κηρύγματος διετέλει ἐγκαθειργμένος ὡς ὑποπτος ὑπὸ τοῦ Ὁμῆρ πασσᾶ εἰς τὸ φρούριον τῆς Εὐβοίας, ἤρπασε τὰ ὄπλα. Ἐπολέμησεν ὑπὸ τὸν Φαβιέ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου, πεσόντος εἰς τινὰ ἔφοδον τῶν Τούρκων κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ μετέσχεν, ἐνθουσιώδης στρατιώτης πάντοτε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ ἀγῶνος, ὅλων τῶν περιπετειῶν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ὁ νέος Καλλιφρονᾶς ὑπηρέτησεν ὡς διοικητικὸς ὑπάλληλος εἰς διαφόρους θέσεις. Ἄλλ' ἡ ἐνεργὸς πολιτικὴ του ἱστορία ἄρχεται

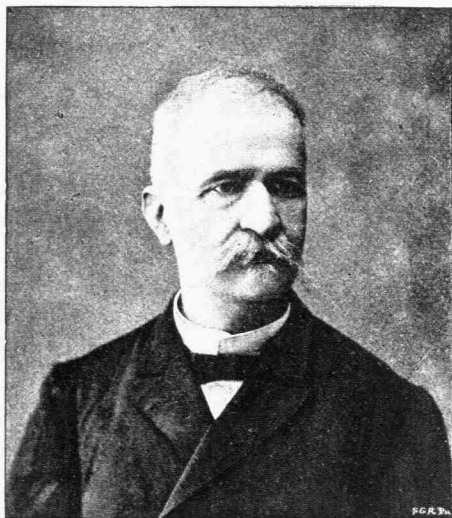
ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὄθωνος, ὅτε, ὀρισθέντων τῶν ὀρίων, ἡ Ἀττικὴ εἰσῆλθεν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως. Ἐκδοθέντος τοῦ περὶ δήμων νόμου καὶ ἐνεργηθείσης τῆς πρώτης ἐκλογῆς Ἀθηνῶν, ὁ Καλλιφρονᾶς ἀνεκηρύχθη δημοτικὸς σύμβουλος καὶ ἐξελέγη ἅμα πρόεδρος τοῦ συμβουλίου. Φύσει φιλελεύθερος καὶ εὐθαρσῆς ὑπῆρξεν ἐκ τῶν σφοδροτέρων ἀντιπολιτευομένων κατὰ τῆς δυναστείας τοῦ Ὄθωνος, εἰς οὗ τὴν ἐχθρόνισιν μεγάλως συνετέλεσεν. Εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς 3ης 7βρίου διεδραμάτισεν ὁμοῦ μετὰ τοῦ Σκαρβέλη καὶ Καλλέργη σπουδαιότατον μέρος, διότι εἰς αὐτὸν ὀφείλεται κυρίως ἡ ἐξέγερσις τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην νύκτα. Ἐξελέγη ἀλληλοδιαδόχως πληρεξούσιος ἐν τῇ Συντακτικῇ Συνελεύσει, μέλος τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Ἐκλογικοῦ Νόμου Ἐπιτροπῆς, εἶτα βουλευτὴς εἰς τὰς τὸ πρῶτον ἐνεργηθείσας ἐκλογὰς καὶ ἀντιπρόεδρος ἀπὸ μέρους τῆς Στερεᾶς. Ἐν τῇ ἐπομένῃ βουλευτικῇ περιόδῳ ἐξελέγη καὶ αὖθις βουλευτὴς μεθ' ὄλων τῶν φίλων του, ἔνεκεν τῆς μεγίστης ἐπιρροῆς ἣν εἶχεν ἀποκτήσει παρὰ τῶν λαῶν Ἀττικῆς, ἐχρημάτισε δὲ καὶ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ τὸν ναύαρχον Κανάρην. Τῷ 1861 κατηγορηθεὶς ὡς συνωμότης ἐκ τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος, ἐφυλαχίσθη μετ' ἄλλων πολλῶν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Μενδρεσέ, καὶ ἐκεῖθεν μετηνέχθη εἰς Κῦθνον, ἔνθεν πάλιν, μετὰ τὴν σφαγὴν τοῦ Λεωτσάκου, Σκαρβέλη καὶ Μωραϊτίνῃ, ἦχθη εἰς τὴν ἐν Μυκόνῳ μονὴν τῆς Τουρλιανῆς. Ἐκεῖθεν, μετὰ τεσσάρων μηνῶν φυλάκισιν, δοθείσης ἀμνηστίας, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας, ἐπιφοβώτερος ἤδη πολέμιος κατὰ τῆς Αὐλῆς, γενόμενος τὸ κέντρον τῶν ἐπαναστατικῶν κατ' αὐτῆς ἐνεργειῶν καὶ μεταβαλὼν τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς ἐντευκτήριον ὅλης τῆς ὁμόφρονος νεολαίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὴν ἐπομένῃ τῆς 10 Ὀκτωβρίου, καταργηθείσης τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς ἀντιβασιλείας τῆς Ἀμαλίας, ἔλαβε μέρος ἐν τῇ ἐπαναστατικῇ κυβερνήσει ὡς ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν μετὰ τῶν κορυφαίων ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπίδους αὐτὸς μάλιστα τῷ Ὄθωνι τὸ ψήφισμα τῆς ἐχθρονίσεώς του ἐντὸς τῆς φρεγάτας «Ἑλλάς» ἅμα εἰσελεύσεως εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς. Ἐν τῇ ἀμέσῳ κατόπιν συγκληθείσῃ ἐθνικῇ συνελεύσει ἐξελέγη πληρεξούσιος, πολλάκις δ' ἔκτοτε προσεκλήθη ὡς ὑπουργός, ἐπανειλημμένως ἐξελέγη πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ αἰείποτε ἀνακηρύσσεται πρῶτος βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς. Ὁ πολιτικὸς βίος τοῦ Καλλιφρονᾶ ὑπῆρξε πλήρης δράσεως καὶ ἔργων πάντοτε, ὡς δημοτικὸς δὲ ἄρχων, ἐκ τῶν πρώτων ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Βασιλείου, εὐηργέτησεν ἀληθῶς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, διότι εἰς αὐτὸν

οφείλεται ἡ ἀνέγερσις τῆς πρώτης μεγάλης δημοτικῆς Σχολῆς τῶν ἀρρένων, τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον, τὸ Α' Νεκροταφεῖον, καὶ πλεῖστα ἄλλα ἔργα, ἐφ' οἷς ὁ δῆμος εὐγνωμονῶν ἀνήρτησε πρὸ πολλοῦ τὴν εἰκόνα του ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δημαρχείου. Παρομοιωδῆς ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει πάντοτε ἡ λατρεία πράγματι καὶ ἡ μοναδικὴ ἀφοσίωσις τῶν ἐκλογέων Ἀττικῆς πρὸς τὸν σεβάσμιον Γέρον των, ὡς τὸν ἀποκαλοῦσιν, ἀναδεικνύοντες αὐτὸν πάντοτε πρῶτον βουλευτὴν. Ὅφειλομεν δὲ νὰ σημειώσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι καθ' ἅπαντα τὸν δημόσιον αὐτοῦ βίον, ἐξ ὅλων τῶν ἀξιωματῶν δι' ὧν αἰείποτε ἐτιμήθη ὡς ὑπάλληλος διοικητικὸς, ὡς δημοτικὸς ἄρχων, ὡς βουλευτὴς, ὡς ὑπουργὸς κλπ. ἐξῆλθεν ἄσπιλος, καὶ ἐν ἡμέραις μάλιστα πονηραῖς, καθ' ἃς ἐπολιτεύετο πανίσχυρος, ἄσπιλος ἀληθῶς καὶ μὲ λευκὰς τὰς χεῖρας ὡς εἶνε λευκὴ ἡ πολιὰ του κόμη καὶ ἡ φουστανέλλα τοῦ ἀγῶνος ἣν φέρε ἔκτοτε.

Κ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ

[Ἡ εἰκόνα ἐν σελ. 176]

ΑΝΗΚΩΝ εἰς μίαν τῶν ἐπιφανεστέρων καὶ πλουσιωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Ἡπείρου ὁ κ. Κωνσταντῖνος Καραπάνος ἐγεννήθη ἐν Ἄρτῃ τὴν 1ην Μαρτίου τοῦ 1840. Διανύσας τὰς πρώτας ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐν Ἰωαννίνοις καὶ Κερκύρα μετέβη εἰτα εἰς Ἀθήνας, ἔνθα μετ' ἐνδελειχεῖς μελέτας, ἀνηγορεύθη, μόλις εἰκοσαετῆς, διδάκτωρ τῆς Νομικῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Μεθ' ὃ ἀπῆλθε εἰς Παρισίους, ἔνθα ἐπὶ τριετίαν συνεπλήρωσε τὴν τε ἐπιστημονικὴν καὶ ἐγκυκλοπαιδικὴν αὐτοῦ μόρφωσιν. Πεπροικισμένος ἀπὸ φύσεως δι' ἐξόχου ἐπιχειρηματικοῦ καὶ τραπεζικοῦ πνεύματος καὶ ἐνεργητικότητος ἀκαταβλήτου ἐπεδόθη εἰς τὸ τραπεζικὸν στάδιον οὗ κατήρξατο ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ 1864, νεώτατος ἔτι, ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς τότε ἰδρυθείσης Τραπεζῆς ὑπὸ τὸν τίτλον « Γενικὴ Ἐταιρία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ». Εἰς τὴν θέσιν ταύτην διεκρίθη διὰ τε τὸ πρακτικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ τὴν τραπεζικὴν ἰδιοφυίαν, προσόντα, ἅτινα ἐξησφάλισαν αὐτῷ ἀρίστην ὑπόληψιν παρὰ τῇ ἐκλεκτῇ αὐτόθι κοινωνίᾳ καὶ ἠνέωξαν στάδιον εὐρυτέρου μέλλοντος. Τῷ 1867 συνδεθεὶς διὰ γάμου μεθ' ἐνὸς τῶν διασημοτέρων ἑλληνικῶν οἰκῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χριστάκη ἐφέν-

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

δη Ζωγράφου ἐπὶ θυγατρί, ἤρυνε τὸν κύκλον τῶν τραπεζιτικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν ἐν συνεταιρισμῷ μετὰ τοῦ ζαπλοῦτου πενθεροῦ του, μεθ' οὗ συνειργάσθη μέχρι τοῦ 1874. Μετὰ τοῦτο δὲ ἐξηκολούθησε μόνος τὰς τραπεζιτικάς αὐτοῦ ἐπιχειρήσεις μέχρι τοῦ 1876, ὅποτε, παραιτηθεὶς τούτων, μετέβη καὶ ἀποκατέστη εἰς Παρισίους, ποθῶν νὰ ἐπιδοθῇ καὶ εἰς ἐπιτημονικάς ἀσχολίας καὶ κατ' ἐξοχὴν περὶ ἀρχαιολογικάς μελέτας, καθόσον ὁ κ. Καραπᾶνος, ὡς γνωστόν, ἀνέκαθεν διεφλέγετο ὑπὸ ἱεροῦ ἔρωτος καὶ ἀληθοῦς λατρείας πρὸς τὴν ἀρχαιότητα, μηδέποτε παύων τοῦ νὰ σπουδάζῃ καὶ ἐρευνᾷ τὰς καλλονὰς καὶ τὰ θέλγητρα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου. Οὐχ ἦττον δ' ἐπιτυχῶς καὶ τελεσφόρως ἐνδιέτριψε καὶ περὶ ἄλλα ζητήματα κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει διατριβὴν αὐτοῦ, εἴτε περὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, εἴτε περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους τῷ παρείχτο ἐκάστοτε εὐκαιρία, διατελέσας καὶ μέλος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου καὶ πρόεδρος τοῦ αὐτόθι Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Τῷ 1876 ἤδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ ἐν διακείᾳ αὐτοῦ ὄνειρον, ὅπερ διέκειε τὰ στήθη τοῦ φιλοπάτριδος καὶ φιλαρχαίου ἀνδρός, ὅστις ἐξ ἀδιαπτώτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ μανίας ἱερᾶς πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ κειμήλια τῆς ἀρχαιότητος, μετέβη εἰς Ἡπειρον καὶ ἰδίᾳ δαπάνῃ ἐνεργήσας ἐπιτυχεῖς ἀνασκαφὰς ἀνεκάλυψε τὸν ναὸν τῆς Δωδώνης ἐν τῇ εὐφόρῳ κοιλάδι τῆς Τσαρακοβίστης καὶ ἤγαγεν εἰς φῶς τὰ εἰρηπια τοῦ περιφήμου μαντείου τοῦ Διός, πλείστα δὲ ὅσα ἀναθήματα, ἦτοι ἀγγεῖα καὶ λυχνοστάτας ἐκ χαλκοῦ, τρίποδας καὶ στεφάνους, βραχιόνια, ἐνώτια, κάτοπτρα, ὄπλα, κοσμήματα, καὶ ἐν γένει μεγίστην καὶ περιεργωτάτην συλλογὴν ἀντικειμένων ἀναγομένων περὶ τὴν διακονίαν τοῦ χρηστηρίου τοῦ Διός, ἐν οἷς ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶνε σειρά μικρῶν μολυβδίνων πλακῶν προσερχομένων ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ ναοῦ, καὶ ἐφ' ὧν οἱ προσερχόμενοι καὶ διαπυθνόμενοι τὸ μαντεῖον ἐχάραττον τὸ κείμενον τῶν ἐρωτήσεων, ἃς ἀπηύθυνον πρὸς τὸν θεόν. Αἱ ἀνακαλύψεις αὗται τοῦ ναοῦ τῆς Δωδώνης, τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὴ ἡ τοποθεσία ἠμφισβητεῖτο πρότερον, πρὶν ἢ ἐπιχειρήσῃ τὰς εὐσεβεῖς αὐτοῦ ἐρεύνας ὁ κ. Καραπᾶνος, ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς σπουδαιόταται καὶ ἐθαυμάσθησαν ὑπὸ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης, διότι μόνον χάρις εἰς τὰ πολύτιμα ταῦτα μνημεῖα ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπιστήμη δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ ἤδη ἀσφαλέςτερον εἰς τὰ παρασκήνια τῶν χρηστηρίων καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὸν ἐνδότερον θρησκευτικὸν βίον, ἦτοι τὴν πρώτην κοιτίδα καὶ τὰς πρώτας ἐκδηλώσεις τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς θρησκείας. Περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ὁ κ. Καραπᾶνος ἐφιλοπόνησεν, ἐκδοὺς εἰς τὴν γαλ-

λικήν, τὸ γνωστὸν περισπούδαστον αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ Δωδώνης, παραθεῖς σὺν τῇ ἐπιστημονικῇ περιγραφῇ καὶ ἀπεικονίσματα ὄλων τῶν ἐν τῷ ναῷ ἀνακαλυφθέντων μνημείων. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο γενόμενον δεκτὸν μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἰς τοὺς κύκλους τῶν σοφῶν περιῆψε μεγίστην τιμὴν εἰς τὸν κ. Καραπάνου, περὶ οὗ οἱ σύγχρονοι συγγραφεῖς ποιοῦνται εὐφημοτάτην μνεῖαν. * Οὕτως ὁ κ. Καραπάνος ἐγένετο μέλος ἀντεπιστέλλον τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ πλείστων ἀρχαιολογικῶν ἐταιριῶν τῆς Γαλλίας, Γερμανίας, κλπ. Δεῖγμα τῆς πρὸς τὴν ἀρχαιολογίαν εἰδικῆς ἐπιδόσεως καὶ ἐπιζήλου λατρείας τοῦ ἀνδρός, πρόκειται ἡ πλουσιωτάτη καὶ μοναδική, πολυτίμος δὲ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, ἀρχαιολογικὴ συλλογὴ του, ἡ ἀποτεθησαυρισμένη καὶ ταξινομημένη ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου με-

ΣΗΜ.—Περὶ τῶν σπουδαιότατων τούτων ἀνακαλύψεων τοῦ ἐν Δωδώνη ναοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Καραπάνου, πλὴν ἄλλων, καὶ ὁ ἐπιφανὴς Ch. Diehl ἀφιερῶν ὁλοκλήρους σελίδας ἐν τῷ ἄρτι ἐκδοθέντι ὀνομαστῷ συγγράμματι αὐτοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον Excursions Archéologiques en Grèce. Ἄλλ' ὁ κ. Diehl ἀναμφιβόλως ἀρύεται τὰς πληροφορίας αὐτοῦ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ αὐτοῦ τοῦ περὶ Δωδώνης πολυχρότου συγγράμματος τοῦ κ. Καραπάνου, παραλείπει δὲ, ἐξ ἀγνοίας βεβαίως, τὰ ἀναφέρη καὶ περὶ ὧσων, μετὰ τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ, περιῆλθον εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν Συλλογὴν τοῦ κ. Καραπάνου ἐκ τῶν μεταγενετέρων ἐρευνῶν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Δωδώνης. Σημειοῦμεν ὅθεν τὰ σπουδαιότερα τῶν ὑστέρων τούτων εὐρημάτων, ἐξ ὧν ἄξια ἰδιαιτέρας μνεῖας εἰσὶ τὰ ὄπλα ἅτινα ὁ Πύρρος νικήσας τοὺς Ρωμαίους ἔλαθε λάφυρα καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Δωδωναῖον Δία δι' ἰδιαιτέρας ἐπιγραφῆς. Τὰ ὄπλα ταῦτα εἰσὶ τὰ μόνα σωζόμενα ἐξ ἱστορικῆς μάχης. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἐκ Δωδώνης ἀποτεθειμένων κειμηλίων ἐν τῇ μοναδικῇ Συλλογῇ τοῦ κ. Καραπάνου, εὐρηνται ἀποτεθησαυρισμένα καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀρχαῖα ἀντικείμενα, ὧν ἡ μνεῖα καὶ τῶν κυριωτέρων μόνων ἤθελεν ἀποβῆ λίαν μακρά. Ὡς ἰδιαζούσης ὅμως σπουδαιότητος ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὰ πῆλινα ἀγαλμάτια ἀρχαϊκῆς τέχνης τὰ παριστῶντα ὑπὸ ποικίλας μορφᾶς τὴν Ἀρτέμιδα, καὶ ἅτινα ὁ κ. Καραπάνος εὗρε κατὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθείσας ἐσχάτως ἐν Κερκύρα ἀνασκαφαί. Τὰ ἀγαλμάτια ταῦτα εἰσὶ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς μὲ τὰ μαρμάρια ἀγαλμάτια τὰ εὐρεθέντα ἐν Ἀκροπόλει καὶ ἀνήκοντα εἰς τοὺς παρὰ τῶν Περσῶν καταστραφέντας ναοὺς. Κατέχουσι δὲ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, ὡς ἔργα ἐξ ὀπτιῆς γῆς, οἷαν θέσιν κατέχουσι τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀκροπόλεως ὡς ἔργα ἐκ μαρμάρου.—Ἐπίσης ἰδιαιτέρας σημειώσεως ἄξιον εἶνε ὡσαύτως καὶ τὸ ἐν τῇ Συλλογῇ τοῦ κ. Καραπάνου εὐρισκόμενον ἄρμα τοῦ αυτοκράτορος Διοκλητιανοῦ, τὸ εὐρεθὲν ἐν τοῖς ἑρείπιοις τοῦ ἐν Νικομηδίᾳ μεγάρου αὐτοῦ, καὶ ὅπερ ἐστὶ τὸ μόνον διασωθὲν ἀρχαῖον αυτοκρατορικὸν ἄρμα.

γράφου του. Θὰ διέφευγεν έντελῶς τὰ ὄρια καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ βιογραφικοῦ ᾧδε σημειώματος, ἐὰν ἐπιχειροῦμεν ἔστω καὶ ἀπλὴν περιγραφὴν τῆς σπουδαιότητος ταύτης συλλογῆς τοῦ κ. Καραπάνου, ἧτις ἐστὶ καὶ ἔσται εἰς μὲν τοὺς φιλαρχαίους σπάνιον ἐν-τρύφημα εἰς δὲ τοὺς ἀρχαιολόγους πηγὴ ἀνεξάντλητου μελέτης.

Ἐν Παρισίοις διαμμένων δὲν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος ἰδιωτικῶς ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων, σπουδαίας δὲ ὑπηρεσίας προσήνεγκεν, ὅλως ἀθορύβως καὶ ὑπὸ τὸν μυχὸν τῆς μετριοφροσύνης, εἰς τὴν ἀνώμαλον θέσιν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ ἐν Βερολίῳ Συνέδριον, ἐπωφελούμενος τῶν ἰδιαίτερων προσωπικῶν σχέσεων, δι' ὧν συνεδέετο στενότατα μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Γαλλίας Βαδισκτῶνος, εἰς οὗ ὡς γνωστὸν τὴν πρωτοβουλίαν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Συνεδρίῳ, καὶ ἐκ τῆς στενῆς σχέσεως μετὰ τοῦ τῆς Αὐστρίας κόμητος Ἀνδράσση. Μετὰ τὴν ἀφομοίωσιν δὲ τῶν τῆ Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου ἐπιδικασθέντων μερῶν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἠπείρου, ἐγκατέλιπε τοὺς Παρισίους καὶ ἀποκατέστη εἰς Ἀθήνας, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ προσφέρῃ καὶ πρακτικωτέρας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα ἀπεφάσισε ν' ἀποδυθῆ καὶ εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν, οὕτω δὲ ἀπὸ τοῦ 1882 παρακάθηται ἐν τῷ ἐλληνικῷ κοινοβουλίῳ ὡς βουλευτῆς τῆς ἰδιαίτερας πατρίδος του Ἄργης. Ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ ὁ κ. Καραπάνος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ὑπόδειγμα σώφρονος καὶ μετριοπαθοῦς πολιτευομένου, ἀφατριάστως καὶ ἀπὸ πεποιθήσεως ἀκολουθῶν καὶ ὑποστηρίζων τὰς ἀρχάς αὐτοῦ, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ πολλαπλᾶ ἀγορεύσεις του κατὰ τὴν τελευταίαν βουλευτικὴν περιόδον, καθ' ἣν πολλάκις ἔλαβε τὸν λόγον ἐπὶ πάντων τῶν σχετικῶν ζητημάτων, τῶν ἐκάττοτε συζητηθέντων ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἀφορώντων εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας, ἀναδειχθεὶς ἀείποτε ἐγκρατῆς καὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Αἱ ἀγορεύσεις του αὐταὶ, δι' ὧν εἰς πλεῖστα ζητήματα ἐπιχέει ἱκανὸν ὄψος καὶ ὑποδεικνύει τὰ πορίσματα τῆς ἰδίας πείρας καὶ τῶν ἀπείρων γνώσεων αὐτοῦ, ἐδημοσιεύθησαν ἐσχάτως ἐν ἰδίῳ ὀγκῶδει τόμῳ, ἀποτελοῦσι δὲ μνημεῖον τῆς πολιτείας αὐτοῦ ἄξιον ἰδιαίτερας προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

[Ἰδὲ εἰκόνα ἐν σελ. 224]

Σωτήριος Σωτηρόπουλος ἐγεννήθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1820 ἐν Πάτραις, ἔνθα μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων διακούσας τὰ ἐγκύκλια μαθήματα καὶ λαβὼν ἀπολυτήριον Γυμνασίου κατετάχθη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, ἔνεκα ὅμως ἀσθενείας ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς σπουδὰς του καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν, ἐν ἣ προαχόμενος ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν ἔφθασεν ἄνευ διακοπῆς μέχρι τῆς θέσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως. Κατὰ τὸ ἔτος 1850 ἐνυμφεύθη ἐν Τριφυλίᾳ ἔνθα καὶ ἀποκατεστάθη ἔκτοτε συνδεθεὶς διὰ στενῆς συγγενείας μετὰ τῶν ἐπισημοτάτων τοῦ τόπου οἰκογενειῶν.

Μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅτε ἔμειναν ἐλεύθεραι αἱ ἐκλογαί, ἐξελέχθη πληρεξούσιος Τριφυλίας, ἔκτοτε δὲ ἐκλέγεται πάντοτε βουλευτὴς καὶ εἶναι ἴσως ὁ μόνος πολιτικὸς ἀνὴρ, ὅστις παρακάθηται διαρκῶς ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ. Ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἐκλογὴν του ὡς πληρεξουσίου ἔλαβε μέρος ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὸ ὑπὸ τὸν ναύαρχον Κανάρην ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθον ὡς ὑπουργοὶ ὁ Κουμουνδοῦρος, ὁ Θ. Δεληγιάννης καὶ ὁ Ἀνδρέας Λόντος. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο πολλάκις ὑπουργός, ἐχρημάτισε δὲ καὶ εἰς δύο Περιόδους Πρέσβρος τῆς Βουλῆς.

Ἠκολούθησε πάντοτε τὸν Κουμουνδοῦρον, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἀχώριστος φίλος καὶ σύντροφος καὶ ὁ ὁποῖος σφόδρα ἐλυπεῖτο, ὡσάκις ὁ Σωτηρόπουλος ἔνεκα διαφωνίας ὡς πρὸς τὴν γενικὴν πολιτικὴν ἀπεποιεῖτε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ σχηματιζόμενα Ὑπουργεῖα. Ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων τῷ προσέφερον ἐπανελημμένως ὑπουργεῖν, ἀλλ' οὗτος δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν ἀρχηγόν του τὸν ὁποῖον ἰδιαζόντως ἠγάπα καὶ εἰτίμα. Ἐμεινε παρ' αὐτῷ μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ δὲν παραλείπει οὐδεμίαν ευκαιρίαν ὅπως ἐξάρῃ τὰ προσωπικὰ καὶ πολιτικὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἀνδρός. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ δὲν ἠθέλησε νὰ ταχθῇ ὑπὸ ἄλλον τινα, εἶνε δὲ ἐκ τῶν ὀλιγίστων ἀπὸ πεποθίσεως καὶ ἐλευθεροβουλίας ἀντιπολιτευομένων κατὰ τοῦ συστήματος τοῦ κ. Τρικούπη. Ἐν ἀρχῇ τῆς ἐνεστώσης Περιόδου περιστοιχίσθη ἀπὸ πολλοὺς βουλευτάς, οἱ ὁποῖοι ἐφόρον ἀναγκαίαν τὴν ὑπαρξίν καὶ τρίτου κόμματος, ἀλλ' αὐτὸς

δὲν ἐθεώρησε συμφέρουσαν τὴν διχοτόμησιν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως καὶ ὑπεχώρησεν εἰς τὸν πρῶτον Πρωθυπουργόν.

Ὡς Τριηματοάρχης, Γεν. Γραμματεὺς καὶ Ὑπουργὸς εἰσήγαγε πολλὰς βελτιώσεις εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἰδίως εἰς τὸν τελωνιακὸν κλάδον. Ἔργον αὐτοῦ εἶνε ὁ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐν Πάτραις οἰκοπέδων Νόμος, ὅστις ἔλυσε δι' εὐφυοῦς μεθόδου τὸ ἀκα θῶδες τοῦτο ζήτημα, ὅπερ εἶχε τοσοῦτον περιπλεχθῆ, ὥστε ἠπειλεῖ τὴν ὑπαρξιν τῆς δευτερευούσης ἐκείνης πόλεως τοῦ Βασιλείου. Ἀλλὰ τὸ δόγμα τοῦ Σωτηροπούλου κατέστησαν ἀγαπητὸν καὶ δημοτικὸν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἰδίως δὲ ἐν Πελοποννήσῳ, οἱ παρ' αὐτοῦ συνταχθέντες καὶ ὑποστηριχθέντες κατὰ τὸ 1871 Νόμοι περὶ διανομῆς καὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ ἐθνικοιδιοκτητῶν φυτειῶν. Διὰ τῶν νόμων τούτων ἀποκατεστάθη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἔγειναν ἰδιοκτῆται μυριάδες Ἑλληνικῶν Οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι πρότερον ἐκαλλιέργουν ὡς δουλοπάροικοι τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν οἱ πατέρες αὐτῶν εἶχον ἐλευθερώσει διὰ χύσεως χειμάρρων αἵματος ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς. Τὴν διάθεσιν τούτων εἶχον ἀποφασίσει αἱ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος Ἐθνικαὶ Συνελεύσεις καὶ εἶχον συστήσει ὅλοι αἱ ἀκόλουθοι Συνελεύσεις καὶ Βουλαί, ἀλλ' εἰς τὸν Σωτηρόπουλον ἐπεφυλάσσετε νὰ εὕρῃ τὸν τρόπον, δι' οὗ κατωρθώθη νὰ πραγματοποιηθῆ ἄνευ εὐθύνης τοῦ δημοσίου καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῶσιν αἱ παρ' ἄλλων ἀπαραιτήτοι θεωρούμεναι καταμετρήσεις καὶ ἐκκαθαρίσεις.

Ὁ Σωτηρόπουλος, μὴ ἔχων τέκνα, ζῶν δὲ μετὰ παρδειγματικῆς λιτότητος, κατοικεῖ ἐν Ἀθήναις, διέρχεται δὲ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους ἐν τινι κτήματι, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὸ παράλιον τῆς Τριφυλίας. Ἐκεῖ εὕρισκόμενος ἠχμαλωτίσθη κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1866 ὑπὸ συμμορίας ληστῶν καὶ ἐκρατήθη περιεγόμενος ἀπὸ ὄρους εἰς ὄρος ἐπὶ τριάκοντα ἕξ ἡμέρας, δὲν ἀπειλύθη δὲ εἰμὴ ἀποῦ ἐπλήρωσεν ἡ οἰκογένειά του 60,000 δραχμῶν εἰς χρυσὸν διὰ λύτρα, τὰς ὁποίας ἐδανείσθη διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ διὰ τὰς ὁποίας, ὀφειλομένης ἀκόμη ὡς μανθάνομεν, ἐπλήρωσε μέχρι τοῦδε 130 χιλιάδων δραχμῶν τόκους. Τὰς περπετειὰς τῆς αἰχμαλωτίας περιέγραψεν ὁ ἴδιος ἐν ἡμερολογίῳ, τὸ ὁποῖον καὶ σήμερον ἀναγινώσκειται μετ' ἐνδιαφέροντος. Ἐνεκα τῆς αἰχμαλωσίας ταύτης ἠναγκάσθη νὰ γίνῃ ἐπὶ μίαν δεκαετίαν Διευθυντῆς μικρᾶς ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρίας, ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ὁποίας κατώρθωσε νὰ κτίσῃ ἐν Ἀθήναις οἰκίαν ἐν ἣ κατοικεῖ.

Καταγίνεται ἰδίως εἰς οἰκονομικὰς μελέτας, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν Γαλλικῶν συγγραμμάτων ἐκτὸς τῆς μεγάλης

πείρας θεωρείται κατάχος τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιστήμης καὶ δια τοῦτο ἐτιμᾶτο ἰδιαζόντως ἀπὸ τὸν σοφὸν Οἰκονομολόγον Σοῦττον, ὅστις ποιεῖται καὶ εὐφημον μνείαν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ συγγράμμασι.

ΦΩΚΙΩΝ ΝΕΓΡΗΣ

[Ἦδε εἰκόνα ἐν σελ. 272]

ΤΗΣ κατὰ τὰς δύο τελευταίας δεκαετηρίδας συντελεσθείσης βιομηχανικῆς ἐπιδόσεως καὶ προόδου ἐν Ἑλλάδι εἰς τῶν ἐνθερμοτέρων ἐργατῶν καὶ θεμελιωτῶν ὑπῆρξε ἄναντιρρήτως ὁ κ. Φωκίων Νέγρης. Ἀνήκων εἰς περιφανῆ ἱστορικὴν οἰκογένειαν ἐγεννήθη τὴν 31 Μαρτίου τοῦ 1846. παῖς δὲ ἔτι μεταβάς εἰς Παρισίους διήνησε τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς εἰς τὸ αὐτόθι λύκειον τοῦ Μεγάλου Λουδοβίκου διαπρέψας μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν του καὶ δις βραβευθεὶς διὰ τὴν εὐφυΐαν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τοῦ ἤθους τὴν χρηστότητα. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν, καθ' ἃς ἠρίστευσεν, ἠκολούθησε τὰ μαθήματα τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς, λαβὼν συνάμα τὸ δίπλωμα προλύτου τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας τῶν Παρισίων. Πεπροικισμένος ἀπὸ φύσεως ἅμα καὶ οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς δι' ἀντιλήψεως εὐρείας καὶ ἐξόχως παρτηρητικοῦ πνεύματος ἐγκαίρως κατενόησεν ὅτι βᾶσις τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ἔθνους εἶνε καὶ πρέπει νὰ εἶνε ἡ προηγουμένη ἐκμετάλλευσις τῶν πλουτολογικῶν πόρων τῆς χώρας, ἐγκλειούτης ἐν ἑαυτῇ θησαυροὺς ἀγνώστους τέως καὶ ἀχρησιμοποίητους. Διό, φιλοδοξῶν νὰ προσενέγκῃ, πραγματικὰς καὶ ἀληθεῖς ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα, συνειδῶς δὲ κάλλιστα ὅποιον μέλλον βιομηχανικὸν ἐπιφυλάσσειται εἰς τὴν Ἑλλάδα, καταλλήλως καλλιεργουμένου τοῦ ἐδάφους αὐτῆς ὑπὸ τε τὴν γεωπονικὴν καὶ μεταλλευτικὴν ἔποψιν, ἐπέδωθη μετὰ ζήλου εἰς συστηματικὰς μεταλλουργικὰς σπουδὰς εἰσελθὼν εἰς τὴν περιώνυμον ἐν Παρισίοις Σχολὴν τῶν Μεταλλιστῶν (Ecole des mines) ὁπόθεν ἀπεφοίτησε τῷ 1872 διακριθεὶς καὶ ἐν αὐτῇ ἐπίσης μεταξὺ ἀπάντων αὐτοῦ τῶν συσπουδαστῶν. Περιελθὼν δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐγγύς μελετήσας, χάριν πρακτικῶν ἀσκήσεων, τὰ σπουδαιότερα μεταλλεῖα Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Γερμανίας, οὕτω δὲ διὰ σταθερᾶς παιδείας καὶ πλοῦτου πρακτικωτάτως

γνώσεων ἐφωδιασμένος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1873, προσληφθεὶς ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Δεληγιώσγη, διαγνόντος καὶ ἐκτιμήσαντος τὰ σπάνια προσόντα τοῦ νεαροῦ ἐπιστήμονος, ὡς γενικὸς ἔφορος τῆς κυβερνήσεως παρὰ τῇ Ἑταιρίᾳ τῶν Μεταλλουργείων Λαυρίου, εἰς θέσιν τούτεστι μεγάλης ἐμπιστοσύνης, ἧς ὁ κ. Νέγρης ἀνεδείχθη ἄξιος ἀληθῶς, διότι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὰ λαυρεωτικὰ ἔργα ἀπὸ τὰ ἀσύγνωστα καὶ ὀλέθρια λάθη τοῦ ἁγγλοῦ ὀρυκτολόγου "Ανστεδ, ὃν ἡ Ἑταιρία τῶν Μεταλλουργείων, παρὰ τὴν συμβουλήν τοῦ κ. Νέγρη, εἶχε καλέσει ἐξ Ἀγγλίας, καὶ τῶν ἔργων τοῦ ὁποίου, μετὰ ἄσχοπον δι' αὐτὰ δαπάνην ἑνὸς ἑκατομμυρίου, ἐπελήφθη ἐμειλίχτου ἐλέγχου, καταδείξας μίαν πρὸς μίαν τὰς πλάνας τοῦ "Ανστεδ, ὃν ἐν τέλει ἡ Ἑταιρία ἠναγκάσθη νὰ ἀπολύσῃ. Οὕτω δὲ ἐσώθησαν ἀπὸ ἀφεύκτου καταστροφῆς καὶ τῶν μετόχων καὶ τοῦ ἔθνους τὰ συμφέροντα, ἐφ' ᾧ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας, ἀναγνωρίζον τὴν ἔκτακτον ἰκανότητα, τὴν θετικὴν εὐρυμάθειαν, τὴν παρρησίαν, καὶ τοῦ χαρακτῆρος τὸ ἀκέραιον, παρεκάλεσε, φρονίμως σκεφθέν, τὸν κ. Νέγρη ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς. Καὶ δὲν ἐψεύσθη τῶν προσδοκιῶν του. Διότι ὡς Διευθυντῆς τῆς Ἑταιρίας τῶν Μεταλλουργείων Λαυρίου ὁ κ. Νέγρης, ἐπὶ δεκατετραετίαν σχεδὸν ἀπὸ τοῦ 1874 μέχρι τοῦ 1887 πραγμείνας ἐν αὐτῇ, ὑπῆρξεν ὁ σωτὴρ αὐτόχρημα τῆς ἐταιρίας. Πλὴν τῶν πολλὰ πλῶν καὶ πολυτίμων ὑπηρεσιῶν ἃς προσήνεγκε, καὶ ὧν θὰ ἀπέβαιεν ἀδύνατος ἡ λεπτομερὴς αὐτῶν μνεία εἰς τὰ στενὰ ᾧδε ὄρια τῆς παρουσίης βιογραφικῆς σημειώσεως, ὁ κ. Νέγρης κατὰ τὸ διάστημα τῆς διεύθυνσεως τῶν Λαυρεωτικῶν ἔργων ἔλυσε τὸ ζωτικώτατον διὰ τὴν Ἑταιρίαν ζήτημα τῆς τήξεως τῶν ἐκβολάδων, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον ἀποτύχει πάντες οἱ πρὸ αὐτοῦ ἀσχοληθέντες. οὕτω δὲ ἔσωσε τὴν Ἑταιρίαν ἀπὸ βεβαίας καὶ ἀναποδράστου καταστροφῆς. Ἐπίσης εἰς τοῦ κ. Νέγρη τὰς πεφωτισμένας καὶ ἀνενδότους προσπάθειάς ὀφείλεται ἡ κατασκευὴ τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Λαυρίου, καὶ ἡ εἰς τὰς ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης εἰσαγωγὴ τῶν μαγγανιούχων μεταλλευμάτων σιδήρου Λαυρίου, ὧν τσαύτη ἔκτοτε καὶ ἄχρι τοῦ νῦν γίνεται κατανάλωσις. Ὁ κ. Νέγρης κατὰ τὴν παρελθούσαν βουλευτικὴν περιόδον ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἀντεπροσώπευσε τὸν Νομὸν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας ὡς βουλευτῆς, ἀναδειχθεὶς κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1886 ὑπὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκλογέων αὐτοῦ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

[Ἴδε εἰκόνα ἐν σελ. 256]

Οκ Ἄνδρέας Αὐγερινὸς ὑπερβὰς ἤδη τὸ ἐξηκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του εἶνε μίᾳ τῶν συμπαθεστέρων καὶ προσφιλεστέρων φυσιογνωμιῶν τοῦ ἑλληνικοῦ κεινοβουλίου, ἐν ᾧ παρακάθηται ἐπὶ τεσσαρακονταετίᾳ καὶ ἐπέκεινα συνεχῶς ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἰδιαιτέρας του ἐπαρχίας Ἠλείας, ἐξ ἧς κατάγεται, χρηματίσας διαρκῶς σχεδὸν ὡς γραμματεὺς, ἀντιπρόεδρος καὶ πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ἀνήκων εἰς μίαν τῶν εὐπορωτέρων καὶ δικηπρεπεστέρων οἰκογενειῶν τοῦ τόπου, ἤρξατο πολιτευόμενος ἀπὸ τοῦ 1850 ὅτε τὸ πρῶτον ἐξελέγη βουλευτὴς καὶ γραμματεὺς ἐν τῇ βουλῇ. Ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς τῷ 1858 καθ' ὃν χρόνον διεδραματίσθησαν τὰ Σκιαδικὰ, ἔσχεν ἰδιαιτέραν ἐντολὴν παρὰ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Ὀθωνος νὰ καθησυχάσῃ τὰ ἐξηρηθισμένα πνεύματα τῆς πανεπιστημιακῆς νεολαίας, τοῦθ' ὅπερ ἐπέτυχε διὰ τῆς προσιδιαζούσης αὐτῷ προσηθείας, ἐκφρασθείσης αὐτῷ τῆς βασιλικῆς εὐαρεσκείας. Εἰς τὴν Ὀκτωβριανὴν μεταβολὴν συνετέλεσε μεγάλως συμπράξας ἀποτελεσματικῶς μετὰ τῶν κορυφαίων καὶ ἀειμνήστων πολιτευτῶν Βούλγαρη, Κουμουνδούρου, Ζαΐμη καὶ Δεληγεώργη. Κληθείσης δὲ εἶτα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐξελέγη πληρεξούσιος αὐτῆς καὶ νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας. Μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἔλαβε μέρος εἰς τὸν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀσιδίμου Ζ. Βάλβη σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Ὡς γνωστὸν ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὡς Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ὁ Γεώργιος Α'. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἰουνιακῶν μετέσχεν ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ἐντεταλμένης ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τὴν εἰρηνοποίησιν τῶν διαμαχομένων μερῶν ἐν τῷ ἐμφυλίῳ πολέμῳ. Μετὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν οὕτω συμφιλίωσιν ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ, ἐντολῇ τῆς Συνελεύσεως, προσέθη εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὑπουργείου ὑπὸ τὸν ἀειμνήστον Ροῦφον. Βραδύτερον ἐν τῷ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἰδίου Ζ. Βάλβη ὑπουργεῖῳ μετέσχεν ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὡς τοιοῦτος ἔτυχε τῆς ὑψηλῆς τιμῆς νὰ συνοδεύσῃ τὸν νεῖηλον Βασιλέα κατὰ τὴν πρώτην Αὐτοῦ περιοδείαν ἀνὰ τὰς Νήσους, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὴν Ἐπτανήσον κατὰ τὴν προικοδότησιν αὐτῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐκτοτε ὢν μέλος τῆς Βουλῆς

καθ' ὅλας σχεδὸν τὰς βουλευτικὰς περιόδους μέχρι τῆς σήμερον ἐγρημάτισε δις ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, δις ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ δις ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν. Δεκάκις ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἐν αἷς καὶ κατὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν καὶ κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἠπειροῦ καὶ Θεσσαλίας. Ὡς πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀπολαύει ἀμερίστου συμπαθείας καὶ ἐκτιμῆσεως παρ' ἀμφοτέρων τῶν πολιτικῶν μερίδων, ἐπαξίως ἀληθῶς, καθόσον πάντοτε μὲν, ἀλλὰ κατὰ τὰς θυελλώδεις πολλάκις καὶ ἀνωμάλους συζητήσιν. ἐν τῇ Βουλῇ, κατέχει τὴν δύναμιν οὐ μόνον νὰ διευθύνῃ δεξιῶς αὐτὰς ἀλλὰ καὶ νὰπραύνη τὰ ἐξεγηγησμένα πνεύματα καὶ νὰ παρακάμπτη τὰς δυσχερείας διὰ τῆς γλυκύτητος τοῦ ἤθους καὶ τοῦ εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ, ὃν ὡς ἄτομον ἐμπνέει εἰς τοὺς συναδέλφους του. Ὁ κ. Αὐγερινὸς πλὴν τοῦ Ἀνωτέρου ταξιάρχου τῆς Ἑλλάδος, εἶνε τετιμημένος ἐπίσης καὶ διὰ τῶν Μεγαλοσταύρων τῆς Ἰταλίας, Ἰσπανίας καὶ Τουρκίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

[Ἰδὲ εἰκόνα ἐν σελ. 48]

ΕΙΣ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τιμώντων τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα οὐ μόνον διὰ τὸν πλοῦτον, ὃν ἰδίᾳ ἐνεργητικότητι ἀπέκτησεν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ βίου, τὴν περιβλεπτον κοινωνικὴν θέσιν, καὶ τὰ πατριωτικὰ καὶ φιλόδημα αἰσθήματα ὧν ἐμφορεῖται, εἶνε καὶ ὁ κ. Ἰωάννης Ἀντωνιάδης, ὁ γνωστὸς ζάπλοτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁμογενής. Τὰ προϊόντα ταῦτα, προσιδιάζοντα τοῖς πλείστοις τῶν ἐν τῇ ξένη ἀποδημούντων καὶ προαγομένων ἐλλήνων, διαλάμπουσιν ἔτι μᾶλλον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Ἀντωνιάδου, καθόσον ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἐπίζηλος περιωπὴ, εἰς ἣν ἀφίκετο, εἰσὶν ἀποκλειστικὸν δημιούργημα τῆς ἰδίας προσωπικῆς ἰκανότητος καὶ εὐφυΐας τοῦ φιλογενοῦς ἀνδρός. Ἐκ Λήμνου καταγόμενος ὁ Ἰωάννης Ἀντωνιάδης, γεννηθεὶς ἐκ γονέων ἐντίμων μὲν καὶ ἀγαθῶν, ἀλλ' οὐχὶ εὐπόρων, νεώτατος ἔτι ἀπεδήμησε τῆς γενεθλίου μεταβάς εἰς Ἀλεξάνδρειαν πρὸς ἀνεύρεσιν πόρου ζωῆς καὶ ἀναζήτησιν κρείττονος μέλλοντος. Πεπροικισμένος ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ μοναδικῆς ἐμπορικῆς ἰδιοφυΐας, ἣτις ἄλλως τε χαρακτηρίζει ἀεὶποτε τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα πανταχοῦ ἐν τῷ ἔξω κόσμῳ, ἀκού-

ραστος ἐν τῇ φιλοπονίᾳ αὐτοῦ καὶ ἀκριβῆς εἰς πάσας αὐτοῦ
 τὰς σχέσεις καὶ συναλλαγὰς, κατώρθωσεν ἐν τῷ ζωηρῷ καὶ πο-
 λυδαιδάλῳ ἐμπορικῷ ἐκείνῳ κέντρῳ τῆς Αἰγύπτου νὰ ἀναπτύξη
 τὰ προσόντα αὐτοῦ προσληφθεὶς ἐν ἀρχῇ ὡς ὑπάλληλος παρὰ τῷ
 τότε διασήμεῳ ἑλληνι μεγαλεμπόρῳ Τζηρῷ Ἐπιδοδεῖς εἶτα εἰς
 ἰδίας ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξασφαλίσας διὰ χρηστῆς καὶ
 ἀμέμπτου συμπεριφορᾶς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀμέριστον ἐκτίμησιν
 τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐμπορευομένων, τῶν τε ξένων καὶ ὁμογενῶν,
 ἠδυνήθη νὰ θέσῃ τὰ πρῶτα ἀσφαλῆ θεμέλια τῆς κολοσιαίας
 αὐτοῦ περιουσίας, νὰ καταστῇ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον γνωστὸς καὶ προσ-
 φιλῆς παρὰ τῷ τότε ἀντιβασιλεῖ τῆς Αἰγύπτου Σαῖδ-πασσᾶ,
 ὅσον οὐδεὶς ἄλλος ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν ἴσως δὲ καὶ
 τῶν λοιπῶν ξένων Εὐρωπαϊῶν. Οὕτω δὲ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν
 εὐνοίαν τοῦ Ἀντιβασιλέως ἠῦρυνε βαθμηδὸν τὸν κύκλον τῶν ἐπι-
 χειρήσεων αὐτοῦ, ἀναμιχθεὶς εἰς τὰ αὐτόθι δημόσια ἔργα, οἷον
 σιδηροδρομικὰς ἐπιστρώσεις κλπ. ἔκτοτε δὲ ἐξηκολούθει ὄλον ἐν
 προαγόμενος. Ὁ κ. Ἀντωνιάδης φημίζεται διὰ τοῦ ἤθους τὴν
 εὐγένειαν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ζωῆς, ἣν διάγει, κεκτημέ-
 νος λαμπρὰ καὶ πολυτελῆ μέγαρα καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐν
 Παρισίοις, ὅπου τὸ θέρος διχτρίζει, καὶ ἀλλαχοῦ, σχῶν τὴν ὑψη-
 λὴν τιμὴν νὰ φιλοξενήσῃ κατὰ διαφόρους καιροὺς πολλοὺς βα-
 σιλεῖς καὶ πρίγκηπας, οἷον τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Αὐστρίας,
 τοὺς μεγάλους δοῦκας τῆς Ρωσσίας Στέργιον καὶ Παῦλον κλπ.
 Πλὴν ἄλλων ἀγαθοεργιῶν, ἃς δὲν παύει ἐπιτελῶν, διατηρεῖ ἐν τῇ
 ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι Λήμνῳ πλήρες ἑλληνικὸν Σχολεῖον ἰδίᾳ
 δαπάνῃ. Εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ κ. Ἀντωνιάδου ὀφείλεται ἡ
 τὸ πρῶτον ἐκδοθεῖσα Ἱστορία τοῦ Ἑλλην ἔθνους τοῦ ἡμετέρου
 σοφοῦ Κ. Παπαρηγοπούλου, δαπανήσαντος πρὸς τύπωσιν αὐτῆς
 οὐκ εὐκαταφρόνητον ποσόν. Ὁ κ. Ἀντωνιάδης εἶνε τετιμημένος
 διὰ πολλῶν ξένων παρασῆμων, διατελεῖ δὲ πρόεδρος τῆς ἐν Αἰ-
 γύπτῳ Λημνιακῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐκ τῶν πρώτων δημοτικῶν
 συμβούλων τῆς νεωστὶ συσταθείσης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Διεθνoῦς
 Δημαρχίας.